www.nv-online.info

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Народная Воля

№ 12 (4161)

10 лютага 2017 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ЗА ПРАХАДНОЙ

На «Нафтане» будзе новы генеральны дырэктар

Генеральны дырэктар наваполацкага прадпрыемства Уладзімір Траццякоў адпраўлены ў адстаўку.

Каментаваць кадравыя змены на заводзе «Народнай Волі» не сталі. Вядома, што Уладзімір Траццякоў быў вызвалены ад займаемай пасады ў чацвер падчас прыезду кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Наталлі Качанавай.

– *На жаль, цяперашняму кіраўніцтву завода не ўдаецца аператыўна вырашаць некаторыя пытанні, якія тычацца мадэрнізацыі такога важнага прадпрыемства, як «Нафтан»,* – сказала высокапастаўленая чыноўніца.

Як раней паведамляла «Народная Воля», эканамічныя цяжкасці на заводзе паўсталі з-за абмежаванняў нафтавых паставак з Расіі. Паведамлялася, што на прадпрыемстве нават магчымы скарачэнні.

Часова выконваць абавязкі генеральнага дырэктара ААТ «Нафтан» будзе Сяргей Алтухоў – намеснік генеральнага дырэктара па вытворчасці.

Раман ВАСІЛЬЕЎ.

ПАДЗЕЯ

З 8 па 12

У беларускай сталіцы ўрачыста адкрылася Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш, якая будзе дзейнічаць па 12 лютага.

Тры тысячы квадратных метраў – плошча павільёна, дзе размясціўся кніжны кірмаш. На стэндах сотні выданняў – розных па тэматыцы і жанрах – з 31 краіны свету.





БЛІЦ

*Днямі старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі **Лідзія Ярмошына** заявіла Радыё Свабода, што не выключае правядзення адначасова з чарговымі мясцовымі выбарамі рэферэндуму аб зменах у Канстытуцыю.*
Сама Ярмошына лічыць, што з Асноўнага закона павінна быць выдалена норма аб адкліканні дэпутатаў, якая практычна не дзейнічае і праз якую няма магчымасці змяніць мажарытарную выбарчую сістэму на змешаную альбо партыйную. Скасавала б Ярмошына і права на вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты працоўнымі калектывамі. Таксама кіраўнік ЦВК выступае за скасаванне сельскіх і пасялковых Саветаў і выказваецца за тое, каб на мясцовых выбарах абіралі кіраўнікоў мясцовых адміністрацый.

На ваш погляд, якія пытанні трэба вынесці на ўсенародны рэферэндум?

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА,
старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі:

– Сёння праблема не ў тым, якія пытанні трэба выносіць на рэферэндум, а ў тым, што, як бы беларусы ні галасавалі, вынік адзін. Як у показцы: "Што ні рабі, атрымаецца КПСС".

Можна практыкавацца, хто лепш сфармулюе пытанне, але навошта?..

Юрась ГУБАРЭВІЧ,
старшыня руху "За Свабоду":

– У свой час рух быў адным з ініцыятараў кампаніі "Народны рэферэндум" і прапаноўваў шэсць пытаняў для агульнага абмеркавання. Цягам двух гадоў мы шчыльна камунікавалі з людзьмі, экспертамі, ладзілі "круглыя сталы" і змаглі ацаніць, якія пытанні для беларусаў сапраўды з'яўляюцца найбольш важнымі.

Вельмі добры водгук атрымала наша прапанова вынесці на рэферэндум пытанне, звязанае з пажыццёвым прэзідэнцтвам, вярнуць у Канстытуцыю ранейшую норму, згодна з якой адна і тая ж асоба не можа займаць пасаду прэзідэнта больш за два тэрміны. Шырокай падтрымкай таксама карысталася пытанне аб падкантрольнасці насельніцтвам мясцовай улады – наўпроставыя выбары кіраўнікоў адміністрацый, а не іх прызначэнне. Дарэчы, пра гэта і Ярмошына казала. І я, між іншым, пагаджаюся з яе прапановай наконт таго, што трэба змяніць мажарытарную выбарчую сістэму на змешаную альбо прапарцыянальную.

На мой погляд, яшчэ адно пытанне, вартае вынясення на ўсенародны рэферэндум, – гэта адмена смяротнага пакарання.

Георгій АТАМАНАЎ,
сакратар ЦК КПБ па арганізацыйна-партыйнай і прававой рабоце:

– На мой погляд, наша грамадства саспела для таго, каб былі ўнесены змены ў выбарчую сістэму і мы перайшлі з мажарытарнай на змешаную. Гэта паспрыяе і партыйнаму будаўніцтву ў краіне і ажывіць парламент, у якім з'явяцца фракцыі. Людзі будуць бачыць праграмы і разумець розніцу паміж партыямі, мець большае ўяўленне, за каго яны галасуюць. Пры мажарытарнай сістэме гэта складана.

Лідзія ХМЯЛЕЎСКАЯ,
пенсіянерка:

– Пытанняў можна задаць шмат. Напрыклад, сёння народ вельмі хвалюе, ці трэба нам падатак на дармаедства. Але ж ці будзе ўлада сапраўды з намі раіцца? Правядзенне плебісцыту актуальна ў тых краінах, дзе няма сумневу ў празрыстасці падліку галасоў.

Мікола СТАТКЕВІЧ,
экс-кандыдат у прэзідэнты, старшыня аргкамітэта па стварэнні Беларускай сацыял-дэмакратычный партыі (Народная Грамада):

– Рэферэндум варта праводзіць у краінах, дзе ёсць сумленны падлік галасоў, сумленная агітацыя і дзе грамадства мае працяглы вопыт дэмакратыі. У сувязі з тым, што ў сучаснай Беларусі гэтыя фактары адсутнічаюць, то і праводзіць рэферэндум не мае сэнсу.

А што тычыцца пытання, я сфармуляваў бы яго вельмі проста: "Ці падтрымліваеце вы адхіленне Аляксандра Лукашэнкі ад улады?" Упэўнены, што станоўчы адказ на яго набярэ канстытуцыйную большасць, але ж, вядома, лічбы напішуць іншыя…

Анатоль ШУМЧАНКА,
старшыня савета РГА "Перспектыва":

– Пры ўмове, што на рэферэндуме будзе ўлічаны і сумленна падлічаны кожны голас, я вынес бы на народнае абмеркаванне такое пытанне: «Ці згодны вы скасаваць пасаду прэзідэнта і перайсці да парламенцкай рэспублікі?»

Сцяпан ПАЎЛОВІЧ,
токар-наладчык станкоў з праграмным упраўленнем:

– Актуальных пытанняў у грамадстве шмат. Вельмі балюча людзі ўспрынялі павелічэнне страхавога стажу, з якога да таго ж выкраслілі дэкрэтны адпачынак, службу ў войску і г.д. Прымушаюць людзей працаваць даўжэй, але пенсія ад гэтага не павялічыцца. Аднак наўрад ці тут трэба раіцца з народам, хутчэй гэта пытанне для эканамістаў.

Што тычыцца ўсенароднага абмеркавання, то, на мой погляд, трэба вярнуцца да таго, з чаго пачыналі ў 1990-я: можа, Беларусь усё ж такі павінна быць парламенцкай рэспублікай, а не прэзідэнцкай. Трэба, каб у краіне рашэнні прымаў не адзін чалавек, які можа памыляцца... Вось такое пытанне, напэўна, можна выносіць на ўсенародны рэферэндум.

Уладзімір МАЦКЕВІЧ,
метадолаг:

– У адсутнасці нармалёвага выбарчага працэсу, адсутнасці свабоды слова, свабоды сходаў і ў гэтым сэнсе свабоды мыслення я лічу любы рэферэндум шкодным. Ніякіх разумных і важных пытанняў у такой сітуацыі на ўсенароднае абмеркаванне выносіць немагчыма. Усё, аб чым трэба запытвацца ў людзей, электарату, спачатку неабходна абмяркоўваць у сродках масавай інфармацыі, на публічных мерапрыемствах. І толькі пасля працяглага і адкрытага абмеркавання раіцца з людзьмі. А так гэта махлярства і маніпуляцыі.

Павел СЕВЯРЫНЕЦ,
сустаршыня аргкамітэта па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя":

– Пры сённяшняй уладзе і ЦВК я ўвогуле не праводзіў бы ніякіх рэферэндумаў. Гэта бессэнсоўна. Усе плебісцыты, якія былі праведзены цяперашнім кіраўніцтвам Беларусі, не прызнаны міжнароднай супольнасцю. Паводле меркавання незалежных назіральнікаў, вынікі іх сфальсіфікаваны.

Калі б галасы лічыліся, першым пытаннем, на мой погляд, павінна быць адстаўка Лукашэнкі і правядзенне свабодных і справядлівых выбараў усіх узроўняў. Гэта самае галоўнае – вярнуць Беларусь у прававое поле, а тады ўжо можна выносіць на ўсенароднае галасаванне пытанне аб смяротным пакаранні і іншыя.

Распытвала Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ЭКСКЛЮЗИВ

Александр КОСИНЕЦ:

«У меня всё отлично, всё хорошо…»

«А вы слышали, что бывший глава Администрации президента Александр Косинец находится под домашним арестом?» – с таким вопросом позвонил в редакцию «Народной Воли» один из читателей, сославшись на некие «авторитетные источники». Официальных новостей о том, что в отношении Косинца возбуждено уголовное дело, не было. Поэтому мы на всякий случай решили проверить эту информацию.

Напомним, что Александр Косинец был освобожден от должности 5 декабря минувшего года. Одни аналитики называли это кадровое решение предсказуемым, другие – неожиданным. Версий случившегося тоже было немало.

Одни утверждали, что экс-глава Администрации президента Александр Косинец пойдет на повышение, и прочили ему место премьер-министра. Другие оценивали потенциал чиновника скромнее и пересаживали его на должность министра здравоохранения или министра труда.

Третьи вообще строили версии о теории большого заговора и номенклатурном перевороте.

Стоит заметить, что в эшелонах власти к Александру Николаевичу относились по-разному. Александр Лукашенко не раз давал Косинцу весьма лестные характеристики.

«*Косинец – далеко не дурак*, – говорил глава государства, назначая его главой Администрации президента. – *Ученый человек, доктор наук, протопавший эту жизнь от села, знающий эту жизнь как никто. Думаю, для главы администрации это хорошо. Далее ты можешь быть выше, или президентом, или премьер-министром – если у тебя соответствующие качества*».

Однако из-за непростого, резковатого характера главу Администрации недолюбливали. Александр Косинец никогда не водил дружбы с более-менее влиятельными чиновниками из президентского окружения. Бывало, смело шел против всех. «*Я сам по себе*», – объяснял он своим друзьям.

В бытность председателем Витебского облисполкома Косинец запомнился своими, мягко говоря, нестандартными идеями. Например, предлагал в центре Витебска построить «Диснейленд» (примерная стоимость проекта – около 100 миллионов долларов). Выступая перед депутатами, обещал запретить секс по телефону.

Рассказывают, что незадолго до появления указа об отставке Александр Косинец решил собрать большое совещание в Администрации президента. Назначил его на субботу, пригласил чиновников высочайшего уровня! Когда один из помощников доложил об этом президенту (а вдруг заговор?), совещание было отменено. И сразу после выходных инициативному чиновнику вручили указ об освобождении от должности главы Администрации.

«Народная Воля» разыскала бывшего главу Администрации президента и прямо спросила, на каком он сейчас небе.

– Александр Николаевич, как ваши дела? Рассказывают, будто вы под домашним арестом…

– *(Громко смеется.)* Глупости самые натуральные! У меня все отлично, все хорошо. Следите за новостями, читайте прессу, смотрите телевизор, скоро все узнаете…

– Значит, все-таки готовитесь к новой должности?

– Конечно!

– Просто уже было столько указов, когда большой чиновник отправляется в отставку с формулировкой «*в связи с переводом на другую работу*», а потом будто растворяется в атмосфере. Один из ярких примеров – бывший генеральный прокурор Олег Божелко…

– Нет, у меня все нормально.

– А как можете объяснить возникновение таких странных слухов о себе?

– Отвечу вам цитатой из Владимира Высоцкого: «*Вот ходят слухи, что не будет больше сплетен, и ходят сплетни, будто слухи запретят…*»

Честно говоря, до меня такие слухи не доходили, поэтому даже не знаю, как и что тут комментировать…

– Позвольте тогда уточнить: с чем была связана ваша отставка?

– Вот когда выйду на работу, тогда вам все расскажу, хорошо?

– Всю правду?

– Конечно! Первое интервью – вам. А всем остальным скажите, чтобы больше ничего такого про меня не сочиняли.

– Александр Николаевич, а вы сами в отставку попросились или?..

– Я же вам сказал: обо всем расскажу в интервью, когда выйду на работу.

– Тогда до встречи. Ну и желаю, чтобы у вас никогда не было проблем с правоохранительными органами.

– Спасибо! У меня и не должно их быть. А все эти сочинения на вольную тему – глупости самые натуральные.



Александр Косинец и известный бизнесмен, владелец табачной фабрики и сети гипермаркетов «Корона» Павел Топузидис.
Фото Виктора ГИЛИЦКОГО (kp.by).

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Косинца ждут в Академии управления при президенте?

Не так давно Александр Лукашенко весьма негативно оценил деятельность Академии управления при президенте и фактически дал команду сменить ректора.

«*Если нынешнее руководство Академии управления не понимает, что делать, его нужно немедленно заменить*», – эта цитата разлетелась по всем информационным агентствам.

В кулуарах Академии управления ходит упорный слух о том, что новым ректором может стать именно Александр Косинец. Доктор наук, профессор, до прихода в большую политику был ректором Витебского медуниверситета. Одним словом, будет чувствовать себя в этой должности как рыба в воде!

Кстати, ректорами Академии управления почти всегда были доктора наук. Исключение – лишь нынешний глава **Марат Жилинский**, он кандидат исторических наук. Жилинский руководит президентским вузом чуть больше трех лет.

Дольше всех ректором Академии управления был доктор экономических наук **Анатолий Шрубенко** – около 8 лет. Доктор технических наук **Анатолий Морозевич** возглавлял вуз почти 7 лет. Доктор исторических наук **Анатолий Бригадин** был ректором Академии управления чуть больше года, доктор технических наук **Петр Кухарчик** – два года, доктор юридических наук **Станислав Князев** – четыре.

Марина КОКТЫШ.

СТОП-КАДР

Расійскага блогера Аляксандра Лапшына экстрадзіравалі ў Баку

Аляксандр Лапшын быў затрыманы ў Мінску яшчэ ў ноч на 15 снежня 2016 года па просьбе азербайджанскага боку. Паколькі ён адначасова з'яўляецца грамадзянінам Ізраіля, Расіі і Украіны, то пытанне аб экстрадыцыі ў Баку высвятлялася як па дыпламатычных каналах, так і праз суд.

Азербайджанскія ўлады абвінавачваюць А.Лапшына ў тым, што ён некалі незаконна перасек мяжу іх краіны, паколькі перад гэтым наведваў непрызнаную Нагорна-Карабахскую Рэспубліку. Яму пагражае пакаранне да васьмі гадоў пазбаўлення волі. Але гэта будзе вырашаць ужо суд Азербайджана.



Ніна АЎСЕЙЧЫК.

ЧУЛІ?

Што ставяць у віну Кныровічу?

Падобна на тое, што кіраўніку групы кампаній «Сармат-СТІ» давядзецца сур'ёзна раскашэліцца. Следства інкрымінуе яму артыкул Крымінальнага кодэкса, звязаны з ухіленнем ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры. А гэта можа закончыцца не толькі канфіскацыяй маёмасці, але і пазбаўленнем свабоды ад трох да сямі гадоў.

Аляксандр Кныровіч вядомы не толькі як бізнесмен, але і як медыйны блогер. У яго крытычны погляд на многія дзеянні ўрада, на адсутнасць у Беларусі незалежнай прававой сістэмы.

Людміла КУЗЬМІНА.

СТАЛА ВЯДОМА

Заробкі бюджэтнікаў вырастуць

Савет міністраў прыняў пастанову, у адпаведнасці з якой будуць павялічаны заробкі бюджэтнікаў і тых работнікаў, якія прыраўнаваны да іх. Памер дадатковай аплаты плануецца вызначаць з улікам павышаючага каэфіцыента. Вырашаць, які каэфіцыент устанавіць для таго ці іншага супрацоўніка, застаецца правам кіраўніка арганізацыі. Пры гэтым павышэнне заробкаў адбудзецца толькі за кошт эканоміі сродкаў.

Эдуард МАЛЬЦАЎ.

СУД

На дапрацоўку...

*Учора ў судзе Ленінскага раёна Магілёва прайшло папярэдняе пасяджанне па крымінальнай справе супраць зняволенага магілёўскай турмы №4 – праваабаронцы **Андрэя Бандарэнкі.***

Экс-кіраўніка праваабарончай арганізацыі, якая займалася маніторынгам месцаў зняволення, у 2014 годзе прызналі вінаватым у хуліганстве, злосным хуліганстве і асабліва злосным хуліганстве ў дачыненні да трох грамадзян і асудзілі на 3 гады калоніі ўзмоцненага рэжыму. Бягучы тэрмін пакарання ў Бандарэнкі заканчваецца 31 сакавіка гэтага года, аднак, калі яго прызнаюць вінаватым па крымінальнай справе, якая заведзена супраць яго за злоснае непадпарадкаванне патрабаванням адміністрацыі папраўчай установы, ён можа атрымаць яшчэ да двух гадоў зняволення.

Учора суддзя прыняла рашэнне накіраваць справу на дапрацоўку. Калі будзе наступнае пасяджэнне, не вядома.

АБУРАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

І цяля забілі, і вінаватай зрабілі!

Здавалася б, ну колькі можна пісаць пра аднаго і таго ж чалавека? За апошнія гады на старонках "Народнай Волі" прозвішча былой настаўніцы гісторыі з вёскі Талька Пухавіцкага раёна **Наталлі Ільініч** фігуравала мноства разоў. То яе беспадстаўна звольнілі з працы, то яна трапіла ў складаную жыццёвую сітуацыю, то на яе лёс махнулі рукой мясцовыя чыноўнікі-бюракраты... Адным словам, выпрабаванне за выпрабаваннем.

Ведаючы пра змаганне Наталлі з сістэмай і паглыбіўшыся ў акалічнасці чарговай справы, хочацца ўсклікнуць: адчапіцеся ад жанчыны! Колькі можна здзекавацца з яе?! Але эмоцыі, як кажуць, да справы не прышыеш. Таму – факты.

Летам мінулага года ў Тальцы адбылося дарожна-транспартнае здарэнне. Машына забіла Наталліна цяля. Бывае ж такое – на ціхай вясковай вуліцы, дзе гадзінамі не сустрэнеш ніводнага чалавека і не праедзе ніводны аўтамабіль, раптам усё сышлося: дзве машыны з'ехаліся насупраць хаты Ільініч у той самы момант, калі Наталля з памагатымі – суседкай і яе дачкой – заганяла ў свой двор карову з цялём. Усе ўдзельнікі дарожнага руху добра бачылі адзін аднаго. Наталля нават паказвала шафёру адной з машын жэстамі, каб ён спыніўся, пакуль карова і цяля не зойдуць у двор. І ён спыніўся, але, калі жывёлы параўняліся з аўто, незразумела чаму рэзка засігналіў. Спалохаўшыся, цяля кінулася пад другую машыну, якая, як сцвярджае Наталля, рухалася па вясковай вуліцы з немаленькай хуткасцю і не збаўляла яе, хоць вадзіцель бачыў на дарозе жывёлу. Вынік: пашкоджанае аўто і забітае цяля.

У любой аўташколе слухачоў вучаць: гукавы сігнал у населеным пункце кіроўца можа і павінен даць толькі ў адной сітуацыі – каб папярэдзіць ДТЗ. У дадзеным выпадку падобна на тое, што сігнал якраз-такі справакаваў дарожнае здарэнне. Але начальнік ДАІ Пухавіцкага раёна **Аляксандр Сугак**, разбіраючы ДТЗ, прызнаў вінаватай у ім... Наталлю і наклаў штраф 5 базавых велічынь. Такое рашэнне на ўзроўні сенсацыі. Спакон веку ў вёсцы існуе правіла: шафёр, які не знізіў хуткасць і забіў жывёліну (курыца не лічыцца), павінен выплаціць шкоду. А тут атрымліваецца: Наталліна цяля забілі, дык яна яшчэ і вінаватая. Разбірацца, ці праўмерна сігналіў адзін з кіроўцаў і на якой хуткасці рухаўся другі аўтамабіль, ці мог яго вадзіцель пазбегнуць наезду на жывёліну, ён, выходзіць, не палічыў патрэбным. Аўтатэхнічная экспертыза прызначана не была. Высновы, як вынікала з пастановы, рабіліся паводле дадзеных рэгістратара, усталяванага ў пашкоджанай у ДТЗ машыне.

Зразумела, што пагадзіцца з такім рашэннем Ільініч не магла і падала скаргу ў суд. 5 верасня 2016 года суд Пухавіцкага раёна адмяніў пастанову начальніка ДАІ і накіраваў справу назад у ДАІ на вывучэнне.

31 кастрычніка ўжо новы кіраўнік раённай аўтаінспекцыі – выконваючы абавязкі начальніка **Павел Чыжоў** прыняў такое ж рашэнне, што і ягоны папярэднік. Але Наталля зноў абскардзіла яго ў судзе. Суд адмяніў чарговую пастанову начальніка раённай аўтаінспекцыі і зноў вярнуў справу ў ДАІ.

Гэтым разам ёю займаўся ўжо трэці кіраўнік ведамства – новы начальнік ДАІ Пухавіцкага раёна **Яраслаў Жук**. 30 студзеня 2017 года Жук вынес сваё рашэнне: вінавата адна Наталля, "оставила животное на дороге".

Днямі Наталля Ільініч зноў падала скаргу ў суд. Трэцюю! Ізноў звяртае ўвагу на тое, што не ўсе абставіны ДТЗ даследаваны ўсебакова, поўна і аб'ектыўна. Напрыклад, нічога не зроблена для таго, каб устанавіць асобу вадзіцеля, які сігналіў. У прыватнай размове Наталля кажа, што прызнала ў ім аднаго з тых, хто прымаў рашэнне па гэтай справе. Дык, можа, вось дзе сабака закапаны?!

На нядаўняй "Вялікай размове з Прэзідэнтам" Аляксандр Лукашэнка кінуў у бок журналістаў папрок: маўляў, пішаце страшылкі, а калі падначаленыя прэзідэнта выязджаюць з праверкамі, то не заўсёды могуць знайсці герояў публікацый. Маўляў, няма такіх людзей, няма такіх сітуацый. Пра тое, што аўтары маюць права на псеўданім, – ні слова.

Наталлю Ільініч доўга шукаць не трэба, у Тальцы яе ўсе ведаюць. І справа яе, што называецца, у адкрытым доступе. Даручыце, Аляксандр Рыгоравіч, з усім разабрацца па законе! Бо гісторыя, якая на першы погляд быццам выедзенага яйка не вартая, пры дэталёвым разглядзе параджае шмат пытанняў. Нават суд пагаджаецца, што не ўсе акалічнасці справы вывучылі даішнікі, але тыя ўпарта гнуць сваю лінію: вінавата адна Наталля. Чаму не знойдуць кіроўцу аўтамабіля, які падаў гукавы сігнал? Чаму яго дадзеныя не пазначаны ў пратаколе, які складаўся на месцы ДТЗ? Чаму не ўлічваюць паказанні сведкі – суседкі Наталлі? Памыляецца ці не Ільініч – за рулём сядзеў інспектар ДАІ?

У 2010 годзе Наталля Ільініч ужо пацярпела ад свавольства нашай сістэмы. Удзел у выбарчых кампаніях, збор подпісаў за апазіцыйных кандыдатаў, прысутнасць на Плошчы 19 снежня 2010-га, сяброўства ў Партыі БНФ, ад якога не адраклася па запатрабаванні чыноўнікаў ад адукацыі, каштавалі ёй любімай працы ў школе. Пад якія б правільныя з пункту гледжання закона фармулёўкі ўлада тады не завуаліравала яе звальненне, усім было зразумела: Наталлю выціснулі са школы з-за грамадзянскай актыўнасці. Зачынілі дзверы школы назаўсёды перад настаўніцай, якая сваім прафесіяналізмам і шматгадовай працай заслужыла словы падзякі ад вучняў і іх бацькоў, павагу калег, шматлікія ганаровыя граматы. Як выжывала Наталля 6 гадоў, пакуль не выйшла на пенсію, толькі ёй вядома. Працы ў вёсцы не было, пляча, на якое можна было б абаперціся, таксама. І сёння для яе выплаціць штраф памерам больш за 100 рублёў праблема – лішняй капейкі пры пенсіі у 280 рублёў не мае. Тым больш калі яе канчаткова абвінавацяць, то ёй прыйдзецца заплаціць за рамонт пашкоджанага аўто. Кіроўца, што зрабіў наезд і забіў цяля, ужо даслаў прэтэнзію з патрабаваннем аплаціць рамонт ягонай машыны – 1719 рублёў 66 капеек. Для таго каб выплаціць 100 рублёў штрафу і 1719,6 за аўто, нават каровы не хопіць. Як кажуць, у старца кій адбіраюць.

Падчас "Вялікай размовы з Прэзідэнтам" А.Р.Лукашэнка многа гаварыў пра справядлівасць. Дык вось як быць са справядлівасцю ў дадзеным выпадку? Як рэагаваць на тое, што даішнікі, па сутнасці, не толькі не спачуваюць чалавеку, які ні ў чым не вінаваты, а больш за тое – ігнаруюць судовую пастанову?

Марыя ЭЙСМАНТ.

ПАЛІТКУХНЯ

Чый дэпутат Ганна Канапацкая: выбаршчыкаў 97-й акругі ці Аб'яднанай грамадзянскай партыі?

Такое пытанне ўзнікла невыпадкова. У рэдакцыйнай пошце з'явіўся ліст з подпісам: "Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі Ганна Канапацкая". Усім вядома, што ў Беларусі выбары адбываюцца пакуль толькі па мажарытарнай сістэме, гэта значыць па акругах, а не па партыйных спісах. Таму спадарыня Канапацкая з'яўляецца дэпутатам электарату акругі №97 г.Мінска, а не Аб'яднанай грамадзянскай партыі.

Скажаце, дробязь і ці трэба звяртаць на гэта ўвагу? Трэба. І калі пад зваротам стаіць подпіс дэпутата вышэйшага заканадаўчага органа ўлады, то ўсе нюансы павінны адпавядаць сапраўднасці.

Спытаеце: а пра што ідзе гаворка ў лісце, напісаным, хутчэй за ўсё, не самой Ганнай Канапацкай, а яе памочнікамі, актывістамі той самай Аб'яднанай грамадзянскай партыі? Вось яго тэкст:

"Зараз, пакуль ідзе абмеркаванне навага Кодэкса аб адукацыі, у вас ёсць магчымасць пазмагацца за свае інтарэсы. Я гатова змагацца разам з вамі за якасць і эфектыўнасць адукацыі, за інтарэсы простага настаўніка, выкладчыка, гатова адстойваць вашы прапановы, ініцыятывы пры галасаванні па дапаўненнях і папраўках да Кодэкса аб адукацыі.

11 лютага з 11.00 да 14.00 у СШ №11 (г.Мінск, вул. Асаналіева, д.14) будзе працаваць тэматычная грамадская прыёмная па тэме «Сітуацыя ў сістэме адукацыі Рэспублікі Беларусь».

Сустракаць вас буду я, Ганна Канапацкая, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі, мае памочнікі, а таксама эксперты – экс-прарэктар БДУ А.В.Паўлаў і экс-прарэктар ЕГУ, член Балонскага грамадскага камітэта У.А.Дунаеў.

Запіс па тэлефоне: **(+ 375 29) 966-18-18**.

Прыходзьце, вам ёсць што сказаць!»

Што ж, абвестка актуальная. Як тут не падтрымаць ініцыятыву маладой дэпутаткі, якая гатова змагацца разам з шараговымі грамадзянамі "за якасць і эфектыўнасць адукацыі, за інтарэсы простага настаўніка, выкладчыка"! Слова за вамі, выбаршчыкі!

Рыгор АМЕЛЬЯНОВІЧ.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Пры дапамозе нямецкага пасла Петэра Дэтмара выйшла кніга аб тым, як беларусы змагаліся з нацызмам

У мінскім выдавецтве "Альфа-кніга" ўбачыла свет кніга, прысвечаная малавядомым старонкам беларускай ваеннай гісторыі, а менавіта ўдзелу беларусаў у складзе Польскага войска ў вызваленні Італіі і Галандыі ад нацыстаў падчас Другой сусветнай вайны – "Забытыя героі. Жаўнеры з Беларусі ў Другім польскім корпусе і Першай польскай асобнай паветрана-дэсантнай брыгадзе".

Аўтар кнігі – вядомы беларускі гісторык, кандыдат гістарычных навук **Ігар Мельнікаў**. Наклад новага выдання невялікі – 300 асобнікаў, але што важна: кніга ўбачыла свет пры дапамозе амбасадара ФРГ у Беларусі Петэра Дэтмара.

– Можа, пра гэта распавядаць нясціпла, – заўважае Ігар Мельнікаў, – *але факт: спадар Дэтмар сам зацікавіўся маёй працай. Ён чытаў мае папярэднія кнігі, быў на прэзентацыях іншых маіх работ, разам з сям'ёй наведаў экскурсію "Мяжа ля Заслаўя" і вырашыў дапамагчы з выданнем "Забытых герояў". Паводле яго меркавання, гэтая тэма важная і для Германіі. Немцы не адракаюцца ад свайго мінулага.*

У новай кнізе Ігар Мельнікаў прааналізаваў гісторыю бітвы пад Монтэ-Касіна і аперацыі "Маркет-Гардэн" у Галандыі ў 1944 годзе, звярнуў увагу на біяграфіі звычайных жаўнераў, якія нарадзіліся ў Беларусі і ўдзельнічалі ў згаданых баявых дзеяннях. Акрамя таго, у гэтым выданні ўпершыню ў Беларусі апісаны асаблівасці ўніформы, рыштунку і ўзбраення жаўнераў Другога польскага корпусу і Першай польскай паветрана-дэсантнай брыгады.

– У савецкія часы пра гэтых людзей на Радзіме не ўзгадвалі, – кажа Ігар Мельнікаў. – *Пазней рабіліся спробы даследаваць гэтую праблематыку. Выйшла некалькі кніг, публікаваліся артыкулы, аднак з імі ў асноўным знаёміліся адмыслоўцы, а тэма заставалася па-за ўвагай шырокіх слаёў беларускага грамадства.*

Сённяшнім беларусам варта зразумець, што лёс беларускіх жаўнераў арміі Андэрса і дэсантнікаў брыгады Сасабоўскага — гэта важная і неад'емная старонка вайсковай гісторыі Беларусі. Гераізмам гэтых людзей варта ганарыцца і памятаць тых, хто паклаў сваё жыццё і здароўе на алтар перамогі над нацызмам.

Варта адзначыць, што кніга "Забытыя героі. Жаўнеры з Беларусі ў Другім польскім корпусе і Першай польскай асобнай паветрана-дэсантнай брыгадзе" багата ілюстравана здымкамі з калекцыі аўтара і з розных архіваў.

Марыя ЭЙСМАНТ.

P.S. *Прэзентацыя новай кнігі Ігара Мельнікава адбудзецца ў бізнес-клубе "Імагуру" (Мінск, вул.Фабрыцыуса, 4, зала "Nordic") 14 лютага 2017 года ў 18.30. Уваход вольны.*

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

Выше Бога?

Много уже было высказано по поводу «Большого разговора с Президентом». Очень много. Но там была одна фраза Александра Лукашенко, которую никто так и не прокомментировал.

А зря.

Сказано было о том, что смертную казнь в стране он и рад был бы отменить, но не может. Потому что такое решение принял народ на референдуме. И сегодня те, кто тогда ратовал за смертную казнь, громче всех требуют ее отменить. А как ее отменишь?

Тут сразу несколько вопросов встает.

Первый вопрос. Кто все-таки в тот момент уговаривал Александра Григорьевича вставить в вопросы референдума пункт о смертной казни? Напомню: речь идет о референдуме 1996 года, куда вопрос о возможной отмене высшей меры наказания попал, что называется, на закуску. Так сказать, для разогрева общего накала страстей. А вот последствия затронули всю страну, ибо фактически по вине этих людей Беларусь лишили статуса спецприглашенного в Совет Европы государства. И, судя по заявлению главы этого самого государства, люди эти сохраняют возможность время от времени давать ему советы или что-то предлагать. Вот с этого момента, если можно, поподробнее. Кто же у нас таким вредительством занимался и статус свой с 1996 года сохранил? Михаил Владимирович Мясникович, что ли? Не знаю. Лидия Михайловна Ермошина? Виктор Владимирович Шейман? Ну? Дайте ответ любопытствующему телезрителю.

Второй вопрос. Если мне память не изменяет, тогда, в 1996 году, президент принял решение согласиться на рекомендательный характер референдума в обмен на прекращение Конституционным судом процедуры импичмента. Конституционный суд процедуру импичмента, насколько я помню, прекратил (насколько это было законно – профессору Пастухову судить, не мне, но факт явно налицо). Не значит ли это, что должен действовать и альтернативный процесс – то есть по крайней мере по данному пункту опросного листа власть вполне могла бы сделать вид, что решение рекомендательным и является? И до тех пор, пока в следующий раз народ свою волю не изъявит, президент накладывает мораторий на приведение смертных приговоров в исполнение. Возможно ли это?

С моей точки зрения – вполне возможно. С точки зрения Александра Лукашенко – нет.

И вот, как я понимаю, почему.

Александр Лукашенко всегда действует решительно и не сомневаясь в правильности принятого ранее решения лишь тогда, когда он сам не подвергает это решение сомнению. Его правота в собственных глазах носит высший, почти божественный характер. Этой правотой заражаются и его подчиненные. Вернее, не заражаются, а прячутся за нее, прикрываются ею – и в будущем, вероятно, вплоть до Страшного суда, где каждому из нас придется отвечать за дела свои, будут прикрываться: мол, не сами, не сами мы все эти безобразия творили – он нас послал!

В этой пирамиде, где высшая воля руководителя воспринимается как единственная легитимация всей системы решений, малейшее публичное сомнение в правоте вождя вызывает полный и немедленный обвал. А поскольку сомневаться может или отморозок-еретик (читай: оппозиционер), или сам вождь, то попытка Александра Григорьевича пересмотреть свое решение будет воспринято всей чиновничьей пирамидой как руководство к действию. И от здания, которое Лукашенко возводил согласно собственному пониманию и потребностям, камня на камне не останется.

Что означает пересмотреть решение, принятое на совершенно манипулятивном референдуме, проводившемся вопреки решению Конституционного суда, после насильственного изгнания главы Центризбиркома и замены его неизвестно кем, действующей по неизвестно какому праву, решение, носящее рекомендательный, а не обязательный характер? Это означает сказать вслух: я – не президент!

Тогда – кто? Не «кто президент», а «кто Александр Лукашенко»?

Единственный ответ до сих пор на этот вопрос был дан на памятном селекторном совещании брестским «губернатором» Константином Сумаром. Лукашенко тогда, точно оправдываясь, сказал:

– Я же не Бог!

Но брестский губернатор, устами которого в данном случае глаголила, вероятно, истина, ответствовал:

– Вы – выше!

Это Бог дал – Бог и взял. А в данном конкретном случае Александр Лукашенко смертную казнь не вводил. Не ему ее и отменять. Он же честно сказал:

– Я не Бог.

Не Бог он. Хотя и выше.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Жанна ПЦІЧКІНА:

«У снах Ігар прыходзіць да мяне і супакойвае...»

Маці маладога чалавека, які памёр у СІЗА, распавяла "Народнай Волі", як страціла сына.

– Прайшло ўжо тры з паловай гады, як не стала Ігара, – *уздыхае Жанна Уладзіміраўна і выцірае слязінкі з вачэй.* – Ён быў маладзейшы за сваю сястру Ірыну на чатыры гады, і характары ў іх абсалютна розныя. У Іры больш складаны характар, як кажуць, выбуховы, а Ігар – вельмі добры і спакойны. Памятаю, у дзяцінстве ён шмат плакаў, лёгка было пакрыўдзіць. Калі сыну было шэсць гадоў, памёр муж. Ігар бачыў, як нялёгка мне даводзілася, таму ў 16 гадоў пайшоў працаваць на Трактарны завод.

– Даволі рана стаў дарослым...

– А што было рабіць? Яму прапанавалі падчас летніх школьных канікул месячную падпрацоўку на заводзе. Спадабалася, ён і застаўся там. Гэта было такое своеасаблівае ўступленне ў дарослае жыццё, з'явіліся свае грошы... Я на адной фірме прыбіральшчыцай працавала, дык ён і там дапамагаў. Бачыў жа, як маці даводзіцца. Ды і сам стараўся не стаяць на месцы, шукаў новыя варыянты работы. Пазней уладкаваўся на фірму, зарабляў там на старыя грошы каля 10 мільёнаў у месяц.

– Сын любіў кампаніі?

– Ён быў душой кампаніі, дзяўчына ў яго была. Я б не сказала, што вельмі ўжо цягаўся па вуліцы, але ж у 18–20 гадоў увесь час таксама дома сядзець не будзеш. Аднойчы нават штраф міліцыя выпісала за тое, што іх кампанія гучна сябе паводзіла. Але сябры Ігара нярэдка да нас прыходзілі, фільмы глядзелі.

– У 2013 годзе Ігара асудзілі на тры месяцы адміністрацыйнага арышту за тое, што парушыў рашэнне суда аб пазбаўленні права кіравання транспартным сродкам на працягу 5 гадоў...

– Сын вельмі любіў машыны, пасведчанне ў ДАІ атрымаў праз тры дні пасля таго, як стаў паўнагадовым. А ў 2011 годзе яго пазбавілі права кіравання аўтамабілем (выпіў і сеў за руль). Праз два гады і тры месяцы Ігар са сваёй дзяўчынай ехалі на машыне, Ганна была за рулём. Але надвор'е было такое дрэннае, што аўто занесла ў снег, і сын вымушаны быў сам сесці за руль. І адразу даішнікі спынілі. У выніку – прысуд: тры месяцы адміністрацыйнага арышту. Мог заплаціць і штраф, але на той час такіх грошай (80 мільёнаў рублёў) у нас не было. Вечарам 30 ліпеня разам з дачкой праводзіла Ігара ў РУУС, склалі сумку і прадукты... Больш я сына жывым не бачыла.

– Як вы даведаліся, што ён памёр?

– 4 жніўня мне патэлефанавалі з СІЗА №1 і паведамілі, што Ігар мёртвы. Маўляў, сэрца ў яго спынілася. Я пачала крычаць у трубку: "Гэтага не можа быць, вы яго забілі!.." У мяне ў галаве не ўкладвалася – як мог памерці ад сардэчнай недастатковасці 21-гадовы здаровы хлопец, які на тое самае сэрца ніколі не скардзіўся і наогул амаль не хварэў?! Высокі, моцны, ці мог ён памерці вось так?! Калі ж я ўбачыла Ігара ў моргу – ледзь прытомнасць не страціла. Сын ад сінякоў быў амаль чорны. Пасля ўжо нам сказалі, што, маўляў, у яго была наркатычная ломка, а таму хлопца давялося супакойваць...

Ужо на наступны дзень мы забралі Ігара з морга і праз дзень пахавалі. Дарэчы, са мной працуе адзін былы міліцыянер, і ён, калі даведаўся пра ўсю гэтую сітуацыю, сказаў, што не трэба было забіраць цела і хаваць як мага хутчэй. Трэба было дабівацца правядзення паўторнай экспертызы.

– Ці ведалі вы, што Ігар захапляўся наркотыкамі?

– Гэта ж праваахоўнікі распаўсюдзілі такую інфармацыю, хаця, мяркую, у ізалятары ў яго наогул ніякай ломкі не было, а ўсё было сказана, каб толькі абяліць сябе. Я не скажу, што сын быў, што называецца, анёл. Так, здаралася, што выпіваў. Я сама веруючы чалавек, не ўжываю алкаголь і сына заўсёды настаўляла на правільны шлях. Ён казаў мне так: "Мама, я ж не пад плотам, як алкашы, валяюся. Выпіваю, як і ўсе". А вось пра наркотыкі – гэта было для мяне адкрыццё. Ніколі не бачыла я нейкіх слядоў ад уколаў на яго руках, дзяўчына мяне таксама запэўнівала, што не было такога. Таму я не веру ў такія "версіі", няхай яны іх пакінуць пры сабе. А асуджаны турэмны ўрач на судзе і наогул заявіў, што Ігар увесь час маўчаў у камеры, калі да яго прыйшлі медыкі. Пасля гэтага быццам бы яго прывязалі да ложка, так ён і памёр у маўчанні. Дык што ён мог патрабаваць, калі маўчаў? Якая магла быць ломка? І за што было так збіваць, што на чалавеку жывога месца не засталося?! Гэта што, у мірны час пабудавалі лагер для адмысловых катаванняў людзей? Мне вось гэта незразумела. Як такое можа адбывацца ў XXI стагоддзі? Там што, нейкія вырадкі працуюць, у якіх сваіх дзяцей няма?

– Кажуць, што маці заўсёды адчуваюць надыходзячую бяду. У вас напярэдадні не было дрэннага прадчування?

– Пасля таго, як 30 ліпеня адвезла Ігара ў міліцыю, вырашыла паехаць у вёску на сваёй машыне. Каб было весялей, узяла ў дарогу сабе спадарожнікаў. За некалькі кіламетраў ад вёскі на дарогу выбягае маладая казуля ды як скокне мне прама на капот. Абышлося ўсё толькі пагнутым капотам, але я, калі ўжо прыехала, нават расплакалася. Кажу маме: "Гэта не проста так казуля скокнула, нешта дрэннае будзе". Тая: "Не хвалюйся, нічога страшнага няма". А на наступны дзень і сама мне сон расказвае. Маўляў, малады чорны жарабец капытам у акно біў. І мы тады зрабілі выснову: нешта здарыцца. Праз два дні мне паведамілі, што Ігара больш няма...

– Як вы трымаліся ўсе гэтыя гады?

– Плакала пастаянна, першы год пасля смерці сына штодзень была на могілках. Некалькі разоў Ігар прыходзіў да мяне ў сне. Прыйдзе, па валасах пагладзіць і кажа: "Мамачка, у мяне ўсё добра, беражы сябе". Прачыналася ўся ў слязах...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

КАМПЕТЭНТНА

Юрыст Павел САПЕЛКА:

«Калі сказалі «А», то трэба казаць і «Б»

Блізкія Ігара Пцічкіна, які памёр у следчым ізалятары, патрабуюць ад дзяржавы і турэмнага фельчара кампенсацыю ўпамеры больш за 100 тысяч долараў.

14 лютага ў судзе Заводскага раёна Мінска адбудзецца папярэдняе пасяджэнне па іску маці і сястры **Ігара Пцічкіна** да Дэпартамента выканання пакаранняў МУС Беларусі, галоўнага ўпраўлення Міністэрства фінансаў і былога медыцынскага работніка СІЗА **Аляксандра Крылова.**

Нагадаем перадгісторыю. У маі 2013 года суд Заводскага раёна Мінска прыгаварыў 21-гадовага Ігара Пцічкіна да трох месяцаў адміністрацыйнага арышту за тое, што ён кіраваў аўтамабілем, будучы пазбаўленым пасведчання вадзіцеля. У канцы ліпеня маладога чалавека накіравалі ў СІЗА №1, а праз некаторы час супрацоўнікі ізалятара паведамілі сваякам, што Пцічкін памёр ад сардэчнага прыступу.

Пазней следства інфармавала: маўляў, маладога чалавека шпіталізавалі, таму што ў яго сталі выяўляцца і нарастаць прыкметы вострага псіхічнага расстройства. Пцічкін нібыта сістэматычна ўжываў алкаголь і курыльныя сумесі з наркатычнымі і псіхатропнымі рэчывамі.

Амаль тры гады спатрэбілася маці Ігара, каб з дапамогай праваабаронцаў дамагчыся ўзбуджэння крымінальнай справы за неналежнае выкананне прафесійных абавязкаў фельчарам медчасці СІЗА №1, якое пацягнула па неасцярожнасці смерць пацыента.

– У выніку фельчар быў прыгавораны да трох гадоў пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі ва ўмовах пасялення, – распавядае юрыст **Павел САПЕЛКА**. – Крылоў прызнаны вінаватым у неналежным выкананні прафесійных абавязкаў, што прывяло да смерці Пцічкіна. Але зараз маці і сястра загінуўшага хлопца з дапамогай праваабаронцаў падрыхтавалі іск, каб атрымаць кампенсацыю за нанесены маральны і матэрыяльны ўрон. Агулам сума складае каля 103 тысяч долараў, хаця, натуральна, яны не вельмі спадзяюцца на поўнае задавальненне сваіх патрабаванняў.

– Нягледзячы на тое, што ў гэтай справе знойдзены вінаваты фельчар, які ўжо асуджаны, па факце нанясення цялесных пашкоджанняў Ігару Пцічкіну прызначана дадатковая праверка...

– Так, суд пакараў фельчара калоніяй-пасяленнем тэрмінам на тры гады, але пазней Мінскі гарадскі суд зменшыў пакаранне да 2 гадоў і 10 месяцаў. Блізкія Ігара, натуральна, не згодны з такім мяккім прысудам, і зараз просяць ад старшыні Мінгарсуда прынесці пратэст на прадмет мяккасці пакарання Крылову. На наш погляд, не ўсе абставіны, якія робяць віну фельчара больш цяжкай, былі ўлічаны пры вынясенні прысуду. І гэтыя абставіны даведзены да старшыні Мінскага гарадскога суда.

Акрамя таго, Жанна Пцічкіна, маці загінуўшага хлопца, атрымала адказ на сваю паўторную скаргу ў пракуратуру Маскоўскага раёна Мінска. Жанчына прасіла пераглядзець пастанову аб адмове ва ўзбуджэнні крымінальнай справы па факце прычынення цялесных пашкоджанняў у перыяд знаходжання ў СІЗА №1 г.Мінска яе сыну, які неўзабаве памёр у выніку неналежнага аказання медыцынскай дапамогі. Яна не выключае, што шматлікія сінякі на целе сына з'явіліся ў выніку службовага злачынства супрацоўнікаў органаў унутраных спраў, якое выявілася ў злоўжыванні ўладай. І вынік ужо ёсць – пракуратура ініцыявала дадатковую праверку па факце прычынення цялесных пашкоджанняў.

– Вы сказалі, што блізкія Ігара Пцічкіна не вельмі спадзяюцца на поўнае задавальненне сваіх іскавых патрабаванняў. Чаму?

– Мне падаецца, што спрэчка паміж істцамі і адказчыкамі пойдзе ў асноўным вакол кампенсацыі маральнага ўрону, які маці і сястра загінуўшага ацанілі кожная па 100 тысяч рублёў (прыкладна па 50 тысяч долараў). Але, на жаль, у нас судовая практыка такая, што дзяржава пакуты людзей, якія звязаны са стратай блізкага чалавека, ацэньвае не вельмі вялікімі сумамі. Хаця ў гэтай сітуацыі, калі сказалі "А", прызнаўшы віну супрацоўніка СІЗА, то трэба казаць і "Б" – выплаціць кампенсацыю.

У ІХ І Ў НАС

Параўнаем заробкі і кошт паслуг ЖКГ

Не першы раз за апошні час улады спрабуюць пераканаць беларусаў у тым, што яны мала плацяць за камунальныя паслугі. Пасля «Вялікай размовы з Прэзідэнтам» дзяржаўныя СМІ надрукавалі чарговую параўнальную табліцу коштаў на паслугі ЖКГ у Мінску і ў сталіцах бліжэйшых краін. "Жыроўкі" мінчан, зразумела, "худзейшыя", чым у жыхароў Масквы ці Варшавы. Але лічбы – рэч адносная. Бо калі супаставіць затраты на камуналку з заробкамі, то атрымліваецца, што пасля разлікаў з камунальшчыкамі ў тых жа масквічоў альбо жыхароў Варшавы ці Берліна застаецца на руках больш грошай, чым у мінчан пасля атрымання месячнага заробку.

На пачатку гэтага года ў беларускай інтэрнэт-прасторы падобны ўкід ужо здараўся: камунальшчыкі распаўсюдзілі інфаграфіку, з якой вынікала, што беларусы выдаткоўваюць на паслугі ЖКГ 11% сваёй зарплаты, у той час як у Польшчы гэтая лічба складае 25%, у Літве – 35%, у Расіі – 17%. Журналісты і эксперты адказалі на такую статыстыку іншай – падлічылі, што 25% ад зарплаты паляка – гэта 262 долары. Па беларускіх мерках – зашмат, ледзь не дзве трэці ўсёй зарплаты беларуса. Але калі адняць гэтыя «рабаўніцкія» сумы з сярэдняй зарплаты палякаў, то ў іх яшчэ застаецца 788 долараў. Тое самае і з расіянамі: 17% ад іх зарплаты – гэта каля 85 долараў, аднімаем іх ад сярэдняга заробку расіян у 527 долараў – і застаецца 442 долары. А ў беларуса па формуле «сярэдні заробак мінус камунальныя плацяжы» выходзіць усяго 329,3 долара!

Як суадносяцца камунальныя плацяжы з заробкамі ў жыхароў сталіц блізкіх да нас краін, чытачы могуць вылічыць самі, скарыстаўшыся той самай табліцай, якую надрукавала самая масавая дзяржаўная газета паводле дадзеных інтэрнэту.

Кошт паслуг ЖКГ у дол.США/бел.руб.

Від расходаў	МІНСК (пры сярэдняй зарплаце 555,29 долара)	МАСКВА (пры сярэдняй зарплаце 1116,7 долара)	КІЕЎ (пры сярэдняй зарплаце 333,94 долара)	ВІЛЬНЮС (пры сярэдняй зарплаце 620,65 долара)	ВАРШАВА (пры сярэдняй зарплаце 1440 долараў)	БЕРЛІН (пры сярэдняй зарплаце 4150 долараў)
Водазабеспячэнне, за 1 куб.м	0,27 0,5301	0,55 1,08	0,25 0,5	1,33 2,60	2,77 5,43	2,14 4,19
Водаадвядзенне, за 1 куб.м	0,18 0,354	0,39 0,77	0,26 0,5	1,33 2,60	1,59 3,12	2,60 5,09
Гарачае водазабеспячэнне, за 1 куб.м	0,71 1,38247	2,73 5,34	2,84–3,08 5,57–6,04	4,43 8,68	2,57 5,04	2,89 5,66
Цеплазабеспячэнне, за 1 Гкал	7,96 15,6	35,08 68,75	52,53 102,94	105,00 205,77	61,00 119,54	68,44 134,12
Тэхнічнае абслугоўванне жылфонду, за кв.м	0,05 0,1	0,39 0,77	0,11–0,12 0,21–0,23	0,21 0,41	0,53 1,04	Аплата фактычна праведзеных работ па дагаварной цане, кошт залежыць ад тэхнічнага аснашчэння дома і набору работ
Карыстанне ліфтам, за 1 чал.	0,61 1,19	Уключана ў тэхнічнае абслугоўванне жылфонду				
Збор, вываз і абясшкоджванне цвёрдых камунальных адходаў, за 1 куб.м	2,94 5,76	Уключана ў тэхнічнае абслугоўванне жылфонду		16,19 31,72	28,93 56,70	17,65 34,59

МЫСЛИ ВЕЛИКИХ МУДРЕЦОВ

– Сила правительства держится на невежестве народа, и оно знает это и потому всегда будет бороться против просвещения. Пора нам понять это.

Л.Н.ТОЛСТОЙ.

ЗАПРАШЭННЕ

Польская кніга на выставе ў Мінску

У Нацыянальным выставачным павільёне «Белэкспа» гэтымі днямі праходзіць XXIV Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш. Сярод шматлікіх паліц з кнігамі ёсць на выставе і польскі стэнд. Яго прэзентуе Пасольства Рэспублікі Польшча ў Беларусі і Польскі інстытут у Мінску.

"Гандлёвая частка стэнда прапануе для набыцця найцікавейшыя кнігі з Польшчы, а таксама кнігі польскіх аўтараў у перакладзе на беларускую і рускую мовы, – расказвае **Марцін Вайцяхоўскі**, першы саветнік польскай амбасады. – *Падрыхтаваны і шэраг сустрэч з сучаснымі аўтарамі".*

8-12 лютага 2017 г. Нацыянальны выставачны цэнтр «Белэкспа», пр. Пераможцаў, 14
ПОЛЬСКІЯ КНІГІ
на XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы
UNIBEP
ПЯТНІЦА 10 лютага 16:00 - 17:00 Польскі стэнд
Аўтограф ад перакладчыкаў
Сэлфі са Знахарам
#znacharBY
СУБОТА 11 лютага 14:00 - 15:00 Канферэнц-зала
ПРЭМ'ЕРА!
Фларыян Чарнышэвіч «Надбярэзінцы»
Прэзентацыя беларускага перакладу раману
НАДБЯРЭЗІНЦЫ
СУБОТА 11 лютага 10:00 - 11:00 Канферэнц-зала
Упершыню ў Мінску
Знакаміты польскі пісьменнік-фантаст
Яраслаў Гжэндовіч
з прэзентацыяй сваёй творчасці
НЯДЗЕЛЯ 12 лютага 12:00 - 13:30 Дзіцячая пляцоўка Нацыянальнага стэнда Беларусі
Мастацкі майстар-клас для дзетак (6-12 гадоў)
«Я ЗВЯРОК»
Праводзе ілюстратарка дзіцячых кніг Моніка Ханувляк (Польшча)

Для тых, хто цікавіцца польскай літаратурай, супрацоўнік амбасады нагадвае, што ў межах выставы сёння, 10 лютага, з 15.00 да 16.00 адбудзецца сустрэча і аўтограф-сесія з **Анатолем Бутэвічам** – аўтарам перакладу на беларускую мову рамана **«Непераможны»** польскага пісьменніка-фантаста **Станіслава Лема**. У суботу, 11 лютага, прыхільнікаў польскай прозы чакае яшчэ адна аўтарская сустрэча – з **Яраславам Гжэндовічам** (з 10 да 11.00) – адным з самых папулярных сучасных польскіх пісьменнікаў-фантастаў. А з 14.00 да 15.00 будзе праходзіць прэзентацыя беларускамоўнага выдання кнігі **Фларыяна Чарнышэвіча «Надбярэзінцы»** – авантурнай меладраматычнай эпапеі пра драматычны лёс жыхароў шляхецкіх засценкаў на землях паміж Бярэзінай і Дняпром у 1911–1920 гадах.

У апошні дзень выставы – 12 лютага польскі бок запрашае на сустрэчу (з 12.00 да 13.30) з мастаком дзіцячых кніг **Монікай Хануляк** у рамках прэзентацыі польскага выдавецтва «Wytwórnia» і мастацкім майстар-класам для дзетак 6–12 гадоў.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА

Лилия ЛОМСАДЗЕ

Сквозь





Выходят ли живыми из ада? На этот вопрос зубной техник из Минска Леонид Рубинштейн отвечал коротким «да», а чтобы описать пережитое в подробностях, долго собирался с духом, клал перед собой валидол. Часто его карие глаза наливались слезами, и тогда он не мог проронить ни слова. Мы откладывали разговор до следующей встречи, и так происходило несколько месяцев.

Пятнадцатилетним он попал в минское гетто, в котором из тридцати его родственников уцелели лишь двое, а потом чудом выжил в концлагерях Будзина, Мюнхен-аллаха, Люблина, Майданека, Радома, Освенцима, Дахау. Он хотел бы все забыть, но кровоточащие раны в сердце никогда не затягиваются.

По иронии судьбы в 2010 году именно Германия предоставила Леониду Михайловичу путевку в санаторий недалеко от Люблина, транспорт и переводчика. Первый порыв – отказаться. Но желание увидеть город и пройтись той дорогой, по которой его гнали, как раба, в цепях и деревянных колодках, пересилило. Так он попал в кошмар своей жизни еще раз. И в памяти все всплыло ярко, будто это было вчера…

«Культурные» немцы

На день, когда началась война, планировали открытие Комсомольского озера, ложе для которого минчане выкопали вручную. Леня с одноклассниками тоже работал лопатой, возил тачки с землей, поэтому утром радостно побежал на праздник. Народу собралось много – а никакого оркестра и торжества. Все произносили одно слово: «война». А 24 июня небо над Минском стало черным от самолетов, началась страшная бомбежка. Осколок вонзился в ногу, его вытащили, перевязали, и отец сказал: из города надо уходить. Но бабушка Сора-Рива, которая помнила немцев еще с 1918 года, не дала ему договорить: «Я не думаю, что они займут Минск. Помню, как они жили у нас – тихие мирные люди, культурно себя вели. Да и куда побежим?» Старшего в семье послушались, и это была роковая ошибка.

27 июня на Татарские огороды на парашютах спустили немецкие танки, а 28-го фашисты вошли в город как хозяева. На складах и магазинах выставили охрану, мародеров расстреливали. Через три дня всем мужчинам от 16 до 45 лет приказали явиться на площадь возле Театра оперы и балета. Так сильную половину изолировали и отправили в обнесенный колючей проволокой лагерь на Сторожевском кладбище.

Не давали ни еды, ни воды. Слабые умирали, трупы не убирали. Затем всех перегнали в лагерь в Дрозды, где жажду можно было утолить водой из речки. К евреям отношение «особое» – заставляли плавать и нырять до тех пор, пока человек не скрывался под водой навсегда. Тех, кто пытался выбраться на берег, расстреливали. А 19 июля вышел «Загад на ўтварэнне жыдоўскага жылога раёна у г.Менску». Уже не надо было искать евреев по всему городу, их собрали в одно место, чтобы методично истреблять. Давалось пять дней для переезда в гетто. Семье Рубинштейнов досталась трехкомнатная квартира писателя Янки Мавра. Прямо под окнами оккупанты натянули проволоку. И вскоре начались погромы. Первый – 26 августа, второй – через пять дней. В доме поселилась красивая девочка с толстой косой, у нее было такое лицо, что Леня не мог глаз оторвать. Фашисты изнасиловали ее прямо во дворе, убив перед этим ее мать.

Отец сказал: «Мужайся, сынок, ты должен мне помочь. На тачке надо вывезти трупы и бросить в яму». На нынешней улице Мельникайте был песчаный карьер, куда свозили погибших после погромов, захоранивать их запрещалось. Там лежали расстрелянные обитатели детского дома, психиатрической больницы, туда Леня с отцом опустили убитую бабушку Сору-Риву и родного брата Лёву. Отец с сыном держались друг друга. Маму Асну угнали на работы, а как только вернулась, устроили погром, который длился четыре дня. Больше ее никто не видел.

Шапка смерти

Зима 1941 года выдалась лютая. На дрова разбирали туалеты, заборы, спиливали деревья. Голодали, замерзали. Во время ночных погромов Леня научился прятаться в яме под верандой, куда ставил туалетное ведро. Оно воняло, запах отпугивал карателей, они уже не обследовали, что там есть. Это была его «малина» (от иврит. «мелуна» – «пристанище», слово, прижившееся в воровском жаргоне). Рубинштейнов на ремонтные работы отправляла немецкая организация «Тодт». Отец – классный маляр – учил сына на разных объектах в надежде, что, если выживет, специальность даст ему кусок хлеба.

Однажды утром по дороге на работу остановили немцы. Приказали войти в дом. Все в нем были убиты – ночная расправа полицаев.

– Убрать трупы! Вынести на улицу! – велели им. На полу лежала молодая женщина с большим животом, в который воткнут кухонный нож. «Отвернись!» – сказал отец. И быстро извлек нож из тела невидимого младенца. Они шли молча. Слезы душили, Леня недоумевал: как люди, у которых тоже есть мать, дети, могли стать такими жестокими?

Но уже знал, что зло не нуждается в мотивации, ему только дай повод. «Главный враг фашизма – человек», – сказал отец. В апреле стало пригревать солнце, яму на Мельникайте надо засыпать, оккупанты боялись эпидемии. Зато выкопали другую на еврейском кладбище, куда свозили новые трупы, в том числе и тела доверчивых ребятишек, которых за конфетку приглашали в серую крытую машину, якобы покатать по городу. А это были душегубки, злодеи отрабатывали тактику удушения газом. Им необходимы были подопытные кролики. Машина делала круг – и все было кончено. Отравившихся газом выбрасывали на улицу…

Отец с сыном обсуждали эту страшную новость, думали, как предупредить детей в гетто, чтобы не выбегали навстречу такой машине. Откуда ни возьмись появились комендант, два полицая и переводчик.

– Почему не снял шапку? – спросил у отца комендант.

– Вы подошли сзади, я не видел вас.

– Сейчас будешь видеть! – сказал он, достал пистолет и выстрелил прямо в сердце. Палачи засмеялись и пошли дальше.

Леня бросился к отцу. Тот открыл глаза и произнес: «Вот и все, сынок». На двухколесной тачке убитый горем сын отвез тело отца и опустил в яму.

Выдержи, сынок

На работу ходил уже один. Но однажды его схватили и отправили в лагерь на улице Широкой. В конюшне людей больше, чем селедок в бочке. Мужчин вывели во двор и погнали на Товарную станцию. Так начались новые злоключения младшего Рубинштейна.

Трое суток везли в скотном вагоне, каждому дали по соленой, ржавой селедке, а воды – ни грамма. Губы потрескались, язык распух, не поворачивался во рту, в горле сухо, живот прирос к хребту. Те, кто ближе к форточке, напрасно высовывали руки, в надежде, что в них упадет хоть капля дождя. Наконец поезд остановился. Послышался лай овчарок. Двери открыли и приказали выходить. Леня спрыгнул последним и увидел, что человек 50 остались неподвижно лежать в вагоне.

Пленные не знали, что предстоит встреча со специально обученными овчарками. Одна бросалась только на грудь, хватала за руку или шею. После этого еще можно было выжить. Но та, что кусала за гениталии и разрывала их, не оставляла никаких шансов. Человек истекал кровью и умирал на глазах у других. «Лучше бы застрелили, хоть бы не мучился», – подумал Леня. И вдруг услышал внутри себя голос отца: «Нет, выдержи, сынок!» Это показалось чудом.

В Европе гитлеровской

Их привезли во второй по величине концлагерь «Люблин-Майданек». Построили на аппельплатц и сказали зайти в барак, снять вещи и положить в ящики, как там подписано: брюки – в один, рубашку – во второй, костюм – в третий, если есть золото, серебро – в четвертый. Леня сразу вспомнил, что в пиджак ему мама зашила свое обручальное кольцо. «Пригодится, а может, и выручит», – сказала она. Отдавать память о матери он не хотел ни за что. Пока шли к бараку, тихонько надорвал подкладку, и когда клал пиджак в ящик, быстро сунул кольцо за щеку. Наивный мальчишка! Офицер, наблюдавший за пленными, немедленно подозвал к себе и врезал по лицу так, что кольцо выпало вместе с двумя передними зубами.

– Подними кольцо и положи в ящик! – приказал офицер.

Что было в этот момент на сердце у человека, у которого отобрали материнский подарок, знал один Бог.

В крематорий – с оркестром

Пленные его жалели, давали работу полегче. За малейшее нарушение – плетка. Разговариваешь, не так колодки поставил у нар, шапку потерял – уже не жилец. Каждый день одна и та же утренняя и вечерняя команда: «Gefangener, stillstehben! Mutzen Up!» – «Заключенные, смирно! Снять шапку!» Их считали скотом. Баланда с брюквой или кольраби. Счастлив тот, кто выловит в миске кусочек овоща. Леонид имел единственную привилегию – у евреев не брали кровь для немецких солдат.

Рубинштейн не знал, что у каждого крупного концлагеря есть филиалы. Не хватает на заводе, в шахте или каменоломне 100 человек – звонят коменданту лагеря, он шлет им новых рабов. Вскоре Леонида отправили в Будзин. Ночью в нем горели белые огни, охрана на вышке могла расстрелять любого, просто ради потехи. Но когда включались зеленые прожектора, это означало, что на территория лагеря есть немецкие офицеры, стрелять нельзя. Охранники – поляки, не менее жестокие. С пленными вообще не разговаривали, зато ловко орудовали плетками, в которые вплетали проволоку. Один удар – и кожу рассекало, как скальпелем. В Будзине строили дорогу. Никакой техники. Только руки и лопаты. Делали специальные канавы для стока воды, таскали песок, трамбовали его. Работали по 12 часов, голодные, плохо одетые, но здесь хотя бы давали хлеб. Всего один кусочек, поддерживающий существование.

Строительство дороги заканчивалось, пленных построили и объявили, что их ждет новый концлагерь. Все гадали: куда? Только бы не Треблинка, знали, что там не гоняют на работы. Две недели ты убираешь трупы и загружаешь ими крематорий, а потом становишься трупом сам.

Их привезли в Освенцим. И встречали с оркестром. Музыканты – такие же пленные, кожа да кости, в полосатых робах. Леня засмотрелся на аккордеон, он такого чуда с перламутровыми вставками никогда не видел, за что получил оплеуху от охранника. В этот момент пришел другой состав. Из него вышли хорошо одетые люди с чемоданами. Одежду и багаж им приказали оставить и идти в другие ворота. Тоже под оркестр, но уже в крематорий.

Здесь пробыли месяц. Из Лениных друзей по несчастью опять отобрали одних налево, других – направо. Ему приказали идти в вагон. Так он попал в концлагерь в Радом, где работал на заводе – таскал тяжелые ящики, подметал цех. Началось какое-то перекати-поле: Эссенталь, Натцвейлер, Мюнхен-Аллах, командовали эсэсовцы, мастера на заводах – бельгийцы и голландцы из заключенных, но условия у них получше: раз в 2 месяца им выдавали посылки Красного Креста. Поскольку Сталин заявил, что у него нет военнопленных, а есть предатели Родины, то выходцам из СССР ничего не полагалось.

Освобождение

Ремонтировали танки, прибывшие с фронта. Рубинштейн выбивал башмаки и мыл их – работа каторжная. Одни трудились с утра до вечера, другие – с ночи до утра. Только пришли в барак – скомандовали опять идти на завод. Во дворе жуткая картина: вся дневная смена расстреляна. За саботаж. Штыри, которые вгоняли между башмаками, надрезаны и замазаны густым маслом тавотом (чтобы дольше держались). Танки выехали с завода, но через пару километров сломались. После этого немцы стали проверять каждый шаг, каждую деталь.

Потом отправили на каменоломню. Рубинштейн понял, что это конец: махать киркой совсем не мог, весил 40 килограммов. И тогда те, кто выбивал камни, сказали ему: «Носи. Мы тебе потоньше камень давать будем. Ты его поверни широкой стороной наружу, сам пригнись, будто тяжело тебе!» Эта хитрость выручала. Леня благодарил за заботу: по дороге, когда вели в барак мимо поля, умудрялся выхватить из земли кормовую свеклу. Резали на кусочки и ели. Только ничего не спасало, силы иссякали, и при переезде в Дахау Рубинштейн заболел. Его положили вместе с теми, у кого сыпной тиф. Раздели догола, лечения никакого, еды и воды не давали. Выходить из тифозного помещения нельзя. Надо с жизнью прощаться. И тут начался артобстрел. Крышу барака снесло ударной волной, а буквально через 10 минут танки смяли столбы и колючую проволоку и въехали на территорию лагеря. Американский офицер протянул Лене сигарету. Первый раз в жизни он затянулся и стал как пьяный. А потом их накормили, и они чуть не отдали Богу душу – истощенный организм не принял нормальную пищу, у всех открылся кровавый понос.

Уже создали русский комитет концлагеря Дахау. Леню взвесили – 33 кг, выдали справку, по которой он мог пойти на склад и взять себе еду и одежду. Саша Ненахов, с которым Леня дружил, забрал вещмешок швейных иголок. Подняли его с трудом – 20 килограммов в нем было.

– Зачем тебе столько? – удивился Рубинштейн. – Ты что, есть их будешь?

– А вот за них мы купим всё. Или обменяем, – ответил предприимчивый Саша.

Американцы передали освобожденных советским властям. Привезли в Венгрию – опять за проволоку. И проверка. Затем Западная Украина, где ими занималась группа смершевцев.

Два зуба за знакомство со СМЕРШ

Ночью вызвали на допрос:

– Мы нашли документ, что ты служил во власовской армии, был осведомителем. По твоему доносу расстреляли человека, – сказал Леониду здоровенный дядька с медалями на груди.

От неожиданности допрашиваемый привстал. И тотчас получил удар в челюсть. Еще два зуба легли на язык. И такое отчаяние охватило парня, что он закричал:

– Можете убить меня, но предателем и власовцем никогда не был!

В землянке, куда их поселили, его утешали другие военнопленные: это СМЕРШ, мы в атаку ходили, а они сзади. Оглянулся – убивают.

Все понимал Рубинштейн, но чтобы после пережитого избивали свои – это не укладывалось в голове. Зубов нет, десны болят, еще и в тюрьму посадят. Начальник СМЕРШ вызвал его и сказал:

– Молодец, Рубинштейн! Свободен. Я рад за тебя. На нас не обижайся – работа такая. Куда поедешь, в Минск?

– Нет. Там у меня никого нет. Я с ребятами в Курск – строить завод резинотехнических изделий.

Выдали сухой паек и отвезли в Курск. Леонид стал бригадиром маляров. Голодно. За рубашку на рынке дали несколько картошин. А Сашке Ненахову за иголки – кусок сала. Покупателей у него – море. Ему и молоко, и сметану, он обнаглел и цену на иголки поднял. Стали жить припеваючи.

Все домой письма пишут. А Леониду – некому. Но потом подумал: а вдруг из соседей кто-то уцелел? И отправил конверт с весточкой о себе по адресу: «Минск, Карла Либкнехта, 6».

Как-то он пришел в контору выписать краску, а секретарша говорит:

– Танцуй, Рубинштейн, тебе письмо! Из Минска.

Соседка Наташа сообщала: очень рада, что жив. Уцелел твой двоюродный брат Саша, из гетто его переправили в партизаны. Так что возвращайся в Минск.

Как человека, бывшего в плену, Рубинштейна заставили отработать на строительстве завода в Курске еще 2 года.

Пресловутый паспорт

В Минск он приехал в 1947 году. Опять малярил. Пошел в вечернюю школу, ведь свидетельство об окончании 7 классов не успел получить. За хорошую работу Леонида Рубинштейна представили к ордену Трудового Красного Знамени. Но вышла осечка. Пленных не награждали. Запротезировали рот неудачно. И он решил поступить на зубоврачебное отделение, выучиться на техника и сделать себе красивые зубы.

И стал лучшим в республике в этой профессии, отдав ей 37 лет жизни. Главный врач 2-й стоматологической поликлиники Галина Панасенкова рассказывает:

– Я была наслышана о ювелирном мастерстве Леонида Михайловича: он первым в республике освоил изготовление бюгельных протезов, работу выполнял безукоризненно, – и я радовалась, что буду трудиться рядом с таким человеком. Увидела перед собой худощавого, седеющего мужчину с юношеским пытливым взглядом, чистоту и доброту которого не смогли погасить прожитые годы войны. Но когда узнала, что довелось Рубинштейну вынести, зауважала его безмерно. Злоключения для него и в наши дни не кончились, чего стоила одна история со сменой имени и отчества…

Оказалось, что истекло 10 лет после выдачи паспорта. Леонид Михайлович сходил в паспортный стол, заполнил бланки. Пообещали, что через 10 дней будет готов новый документ. Но когда пришел за ним, вызвали к начальнику. Тот заявил: «Еврей не может быть Леонидом. И не может быть Михайловичем. Мы разберемся!»

В новом паспорте черным по белому написали: Лазарь Мордухович Рубинштейн.

– Что вы наделали? – возмутился зубной техник. – Теперь я не отец своему сыну, не муж жене. Они живут с каким-то другим Рубинштейном. Как это исправить?

– Обращайтесь в суд.

Он стал искать свидетелей, которые всю жизнь знали его как Леню, а его отца – как Мишу. Пришло время оформлять пенсию. В трудовой книжке он Леонид Михайлович, в паспорте – Лазарь Мордухович. Не видать ему пенсии с такой закавыкой.

Судья вынес вердикт: Леонид Михайлович и Лазарь Мордухович – одно и то же лицо. Решение можно обжаловать в течение 10 дней.

Жена сказала: «Ну какая тебе разница после всего пережитого, оставайся Мордуховичем!» А сама, бедная, через несколько дней умерла. Пошел получать копейки на погребение, не дали. Сказали: это не ваша жена. Показывал брачное свидетельство – не сработало. В отчаянии подался в загс, а там висит объявление: смена имени стоит столько-то, смена отчества – столько-то. Заплатил – и восстановил справедливость.

Такое не забыть

Леонид Михайлович прожил 88 лет. В позапрошлом году весной мы встретились с ним в скверике на улице Сухой, где мемориал «Яма». Волею судьбы после войны он работал в стоматологической поликлинике, окна его лаборатории выходили прямо на яму, в которую он отвез отца, брата, бабушку, маленького племянника с проломленной головой. Слезы близко, в горле комок. Он понял, что надо переменить место. Всякий раз, когда приближался победный май, его просили рассказать о геноциде. Это было очень трудно, но он не отказывался, потому что молчать – значит совершить преступление перед родителями, друзьями и 6 миллионами евреев, зверски уничтоженных в страшной войне.

Фото Галины ПАНАСЕНКОВОЙ.

ЛЮБОПЫТНО

Чем занимаются бывшие президенты США после ухода с поста?

Перед всеми американскими президентами рано или поздно встает один и тот же вопрос: чем заняться после того, как придется покинуть Белый дом?

Барак Обама решил отправиться на остров в Карибском море, где, судя по фото, он только и делал что улыбался. По интернету широко разошлись фотографии бывшего главнокомандующего США на пляже с надетой задом наперед бейсбольной кепкой в сопровождении не менее счастливой Мишель Обама.

Британский миллиардер Ричард Брэнсон опубликовал в своем блоге фотографии, на которых видно, как 44-й президент США занимается кайтсерфингом и всячески наслаждается жизнью. Миллиардер пригласил Обаму к себе на остров сразу же после того, как тот уехал из Белого дома, для того чтобы «полностью сменить атмосферу».

Но не все бывшие президенты по окончании своего пребывания на посту немедленно отправлялись на пляж, отмечает Би-Би-Си, публикуя на своем сайте этот материал.

© Jack Brockway

Буш-младший – художник

43-й президент США покинул Белый дом в январе 2009 года и сразу же уехал из Вашингтона, проводя время то дома в Далласе, то на своем ранчо в Техасе.

Решив найти себе новое хобби, 63-летний Буш-младший начал брать еженедельные уроки живописи. В частности, он написал портреты Владимира Путина, Тони Блэра, Далай Ламы, а также своих собак.

В качестве примера он руководствовался опытом Уинстона Черчилля, который, после того как ему исполнилось 40 лет, взялся за кисть, чтобы отдохнуть от политики.

«Когда я попаду в рай, я намерен провести большую часть моего первого миллиона лет, рисуя картины, и наконец научиться это делать», – якобы сказал тогда Черчилль.

Джордж Буш не столь терпелив, своему учителю живописи он заявил: «Внутри меня живет настоящий Рембрандт, и ваша задача – найти его».

Теодор Рузвельт – охотник

Несмотря на известную историю о том, как Теодор Рузвельт отказался выстрелить в медведя, в 1909 году 26-й президент США вместе с сыном Кермитом отправился в охотничью экспедицию в Африку, проведя там целый год. В экспедиции их сопровождали более 200 носильщиков, а также ученые из Смитсоновского института.

Они проехали через всю Африку, застрелив более 11 тысяч животных, в том числе слонов, носорогов, бегемотов, змей, зебр и обезьян. Туши были отправлены в Америку для научных исследований.

В 1913 году экс-президент и его сын отправились в еще одно экзотическое путешествие. На этот раз они присоединились к экспедиции бразильского первопроходца и государственного деятеля Кандиду Рондона, который пытался найти источник реки Сомнений, которая с тех пор называется рекой Рузвельта.

Бенджамин Харрисон – муж своей племянницы

Теодор Рузвельт плохо относился к своему предшественнику в Белом доме Бенджамину Харрисону, занимавшему пост президента с 1889-го по 1893 год. Он назвал его «хладнокровным, узко мыслящим, неуступчивым, предвзятым, робким, распевающим псалмы политиком из Индианаполиса».

Все эти черты характера не помешали, однако, 23-му президенту жениться на женщине на 25 лет моложе него, которая к тому же была его племянницей.

Первая жена Харрисона, Каролайн, скончалась от туберкулеза в 1892 году.

Четыре года спустя он женился на ее племяннице Мэри Диммик. Его к тому времени уже взрослые дети отказались приехать на свадьбу.

Джордж Вашингтон – производитель виски

Первый президент США прожил всего два года после выхода в отставку и провел это время, занимаясь изготовлением виски.

К 1799 году, когда Вашингтон умер, его завод в штате Вирджиния ежегодно выпускал около 50 тысяч литров алкоголя – в то время это был крупнейший подобный завод в стране.

У Вашингтона также была свиноводческая ферма, и он кормил своих свиней остатками зерна со своего завода.

Завод, кстати, существует до сих пор.

КИТАЙ

Вот это семейка!

Более 500 членов китайской семьи Рен сфотографировались вместе, собравшись для празднования Нового года по лунному календарю в деревне Шише в восточной провинции Чжэцзян.

Фотограф Чжан Лянзон сделал снимки с помощью дрона на фоне базальтовых скал около деревни. Он рассказал Би-Би-Си, что история семьи Рен насчитывает более 850 лет, но фамильное древо не обновляли уже более 80 лет.

Старожилы деревни уже приступили к изучению истории семьи и воссозданию последних десятилетий в ее родословной. Им предстоит опросить около 2000 ныне живущих представителей семи поколений этой семьи. Для фотографии удалось собрать четвертую часть семьи Рен. Люди приехали из Пекина, Шанхая, Тайваня…

РОССИЯ

Продуктовые карточки возвращаются?

В этом году в России появятся продуктовые карточки с баллами. Они позволят малообеспеченным людям приобретать продукты, которые они раньше не могли себе позволить: свежее охлажденное мясо, свежую охлажденную рыбу, свежие овощи. Накопительной системы не будет, не потраченные в течение месяца баллы будут «сгорать».

Директор региональной программы Независимого института социальной политики **Наталья Зубаревич** считает, что нововведение «*касается поддержки промышленности, а не поддержки населения*», потому что программа будет вынуждать людей покупать определенные виды продуктов.

«*Хорошо это или плохо, я не знаю. Нужно ли еще больше стимулировать покупать отечественное, когда доходы продолжают сокращаться, для меня большой вопрос. Особенного выбора у бедных людей нет, соус песто и прочие деликатесы они и так не покупают. В какой мере и как это поддержит российскую промышленность, для меня загадка*», – говорит Зубаревич.

ЗАЯВЛЕНИЕ

В Евросоюзе осудили приговор Навальному

Это судебное решение «ограничивает политический плюрализм и вызывает серьезные вопросы о справедливости демократических процессов в России», – говорится в сообщении внешнеполитической службы Евросоюза. Приговор в нем назван попыткой «заглушить еще один независимый политический голос в Российской Федерации».

Обвинительный вердикт лишает лидера оппозиции Навального возможности участвовать в президентских выборах, сообщила его адвокат Ольга Михайлова. Сам Навальный считает, что, несмотря ни на что, он продолжит избирательную кампанию.

ПРИМЕР!

Тайвань отказывается от АЭС и переходит на энергию Солнца

Долгое время Тайвань полагался на атомную энергетику, однако к 2025 году страна намерена полностью закончить эксплуатацию АЭС.

Вместо этого власти острова сделали ставку на возобновляемую энергию, они строят ветряные турбины и устанавливают на заброшенных земельных участках солнечные батареи.

ПРОТЕСТ

Демонстранты в Румынии требуют отставки правительства

В Румынии продолжаются демонстрации, которые собирают сотни тысяч участников. Люди разгневаны намерением властей смягчить Уголовный кодекс и выпустить на свободу многих бывших чиновников, посаженных в тюрьму за коррупцию.

Эта поправка к закону уже отменена, однако теперь участники протестов требуют отставки правительства.

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

«Брексит» начинается…

Палата общин британского парламента приняла в третьем, окончательном, чтении акт, одобряющий приведение в действие статьи 50 Лиссабонского договора о порядке выхода страны из Евросоюза.

Законопроект правительства о выходе из ЕС поддержали 494 депутата, против выступили 122.

Акт о «брексите» должен еще пройти обсуждение в палате лордов, но, как передают корреспонденты, с этим не должно возникнуть проблем. Ожидается, что он будет окончательно одобрен обеими палатами британского парламента до саммита ЕС, намеченного на начало марта.

После этого премьер-министр Великобритании Тереза Мэй получит право официально начать процесс выхода страны из Евросоюза.

Народная Воля http://www.nv-online.info 10 ЛЮТАГА 2017 г.

КУЛУАРЫ

Аляксандр Мартыненка вярнуўся на тэлебачанне

Ён сышоў з рэдакцыі газеты «Советская Белоруссия», дзе да нядаўняга часу працаваў намеснікам галоўнага рэдактара.

Фота зроблена тады, калі яны былі разам.

Мартыненку 46 гадоў. Ён скончыў журфак БДУ, прыйшоў у Белтэлерадыёкампанію яшчэ студэнтам, адпрацаваў там больш за 20 гадоў.

Публіка памятае Аляксандра Мартыненку як вядучага навін і аўтарскага ток-шоу «Ответный ход». У 2010 годзе Еўрапейскі вяшчальны саюз прызначыў яго галоўным прадзюсарам па правядзенні «Дзіцячага «Еўрабачання» ў Мінску.

Кіраваў Агенцтвам тэлевізійных навін. У 2009 годзе атрымаў «Тэлевяршыню» як лепшы вядучы. У снежні 2011 года ўказам прэзідэнта быў вызвалены ад пасады намесніка старшыні Белтэлерадыёкампаніі ў сувязі з пераходам на іншую працу. Пасля Аляксандр Мартыненка некаторы час узначальваў прэс-службу ААТ «Белаграпрамбанк», кіраваў "БелМузТВ". Нейкі перыяд яго ўзгадвалі ў звязку з былой памочніцай прэзідэнта **Наталлей Пяткевіч** – яны былі жанаты.

Некаторы час Аляксандр Мартыненка выходзіў у эфір "Альфа Радыё" з праграмай "У інтэр'еры палітыкі".

Пры гэтым Мартыненка не ўтойваў: ён любіў сваю працу на тэлебачанні і сумаваў без эфіраў.

Напрыканцы мінулага года Аляксандра Мартыненку зноў запрасілі на тэлебачанне. Цяпер ён галоўны дырэктар міжнароднага спадарожнікавага тэлеканала «Беларусь 24». Але ён не толькі кіруе каналам, але і з'яўляецца ў кадры ў якасці аднаго з вядучых штотыднёвага інтэрв'ю-праекта "24 пытанні". Дарэчы, водгукі пра новую праграму з Мартыненкам вельмі станоўчыя. Многія шчыра вiншуюць яго з вяртаннем у эфір.

Марына КОКТЫШ.

РАЗВІТАННЕ

Георгій КАНДРАЦЬЕЎ: «Віця Чанаў быў шыкоўным варатаром!»

У 57-гадовым узросце памёр вядомы футбольны галкіпер кіеўскага "Дынама" і зборнай СССР.

Віктар Чанаў – трохразовы чэмпіён Саюза, пяціразовы ўладальнік Кубка СССР, уладальнік Кубка кубкаў у складзе кіеўскага "Дынама", віцэ-чэмпіён Еўропы 1988 года.

За зборную Саюза правёў 21 матч, за кіеўскае "Дынама" – 202. І, напэўна, многія аматары футбола памятаюць, як бліскуча згуляў Віктар Чанаў у фінале Кубка СССР 1987 года, калі сустракаліся мінскія і кіеўскія дынамаўцы.

"Я тады адкрыў лік у матчы, – распавёў "Народнай Волі" чэмпіён СССР 1982 года ў складзе мінскага "Дынама" **Георгій КАНДРАЦЬЕЎ**. – *Памятаю, Віктар Сокал вышаў адзін на адзін з Чанавым, варатар збіў нашага іграка, а мяч павольна каціўся ў вароты. Абаронца, можа, і выбіў бы яго, але я першым паспеў і такім чынам адкрыў лік. Вельмі драматычны быў матч! У другім таймe мы выйгравалі з лікам 3:1, але на апошняй хвіліне кіяўляне зраўнялі лік, а па пенальці выйгралі. Чанаў тады бліскуча праявіў сябе ў гэтым супрацьстаянні. І ўвогуле, Віця быў шыкоўным варатаром! Цудоўна гуляў нагамі, на выхадах, лёгка чытаў гульню… Прагрэсіўны футбаліст, у сучасным футболе ён быў бы на першых ролях".*

Георгій Пятровіч не лічыў, колькі галоў забіў украінскаму галкіперу, але адзначае, што зрабіць гэта было даволі няпроста.

"У савецкім футболе ўсе варатары былі моцныя, – дадае ён. – *Да таго ж і бацька Віктара таксама быў варатаром, і яго брат. Вельмі шкада, што сышоў так рана. Мае спачуванні…"*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Дзе набыць «Айчыну»?

Падкажыце, калі ласка: ці можна яшчэ дзе-небудзь набыць кнігу Уладзіміра Арлова і Паўла Татарнікава "Айчына: маляўнічая гісторыя. Ад Рагнеды да Касцюшкі"?

Справа ў тым, што зайшоў у некалькі кніжных магазінаў. А там разводзяць рукамі: ужо няма!

Ігар СКУРАТОВІЧ, Мінск.

Сапраўды, попыт на кніжку велізарны! А каб атрымаць выданне з аўтографам, давядзецца яшчэ і ў чарзе пастаяць.

Яшчэ адна сустрэча з аўтарамі кнігі адбудзецца заўтра, у суботу, *11 лютага*. Ад 14-й да 16-й гадзіны ў Выставачным павільёне на праспекце Пераможцаў на XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы каля стэнда выдавецтва "Тэхналогія" адбудзецца аўтограф-сесія аўтараў кнігі "Айчына: маляўнічая гісторыя" Уладзіміра Арлова і Паўла Татарнікава.

Вядома, што на кніжным кірмашы будзе шмат іншых стэндаў.

"Каб лепей зарыентавацца і хутчэй знайсці нас, на ўваходзе ў павільён можна ўзяць план-схему размяшчэння стэндаў", – дае параду Уладзімір Арлоў.

Дарэчы, уваход на кніжны вернісаж вольны.

Марына КОКТЫШ.

ГАСТРОЛЬ

«Ямаха», Зиссер и молодой виртуоз

Завтра юный белорусский пианист-виртуоз Владислав Хандогий выступает в концертном зале в Дубае. Он уже вылетел в Объединенные Арабские Эмираты вместе со своим знаменитым педагогом [illegible]. Владислав стал одним из 9 финалистов Международной стипендиальной программы от компании Yamaha, и теперь в заключительном туре конкурса наш соотечественник поборется за приз в 1000 долларов США.

Конечно, это не заоблачная сумма для конкурса. Бывает, что японская транснациональная компания Yamaha Corporation награждает действительно дорогими подарками – например, преподносит победителям фестивалей свои знаменитые инструменты. А рояль Yamaha – это, наверное, голубая мечта любого музыканта. Стоимость инструмента доходит до 250 тысяч долларов США [illegible]

[illegible] их нервную систему, они были на грани истерики и грозились даже подать на семью в суд. Дело дошло до того, что в Минск звонил, чтобы заступиться за юного виртуоза, [illegible] пианист [illegible]. Но кардинально [illegible] белорусский [illegible] Юрий Зиссер. [illegible] для подростка электронный инструмент, звук [illegible] выходит за [illegible]. С этой точки зрения [illegible] дома на [illegible].

А в Дубае на сцене будет [illegible] большой концертный Yamaha. [illegible] Владислав [illegible] писал поэт, [illegible]окалины», знаменитый [illegible] Ференца [illegible]

Елена МОЛОЧКО.

СІТУАЦЫЯ

Лёс пагарэльцаў

Амаль 20 гадоў сям'я мінчан Марыны і Віталя Зуеўскіх жыве ў кватэры так званага манеўранага жылога фонду, куды была вымушана пераехаць пасля пажару ва ўласным доме. Мінулым летам сітуацыя быццам бы хіснулася ў бок Віталя і Марыны – ім уручылі ключы ад новай кватэры. Аднак пазней чыноўнікі перадумалі ўсяляць туды Зуеўскіх. Ключы ў іх забралі, а сям'ю вярнулі ў "падменку", у якой яны жывуць на птушыных правах…

Прапісаны ў доме-прывідзе

– Трагедыя здарылася зімой 1998-га, – расказвае Віталь Зуеўскі. – У доме, дзе я нарадзіўся і вырас, здарыўся пажар. Будынак згарэў амаль да падмурка. На шчасце, нас з жонкай дома ў той дзень не было. Тое, што засталося ад хаты, мы ўбачылі пасля пажару. Жахнуліся, бо стала зразумела – жыць нам больш няма дзе. Дарэчы, першапачатковай прычынай пажару называўся падпал, але пазней яна была перакваліфікавана ў "няспраўнасць пячнога абсталявання". Але не гэта было галоўнае. Паўстала пытанне: як і дзе жыць далей?

Мы звярнуліся ў выканкам Цэнтральнага раёна сталіцы, і там нам прапанавалі пераехаць у кватэру з "манеўранага фонду". Гэта звычайны трохпавярховы шматкватэрны дом па вуліцы Арлоўскай. Пабудаваны ён быў аж у 1961 годзе. Тады, вясной 1998-га, нас запэўнілі: пагаршэнне жыллёвых умоў часовае – дзяржава абавязкова прадаставіць нам новую кватэру. На сваім вопыце магу вас пераканаць: у Беларусі няма нічога больш пастаяннага, чым часовае. Амаль 20 гадоў мы з жонкай і дарослым сынам тулімся ў гэтай двухпакаёўцы плошчай 29 квадратных метраў…

– Віталь Анатольевіч, а чаму вы не сталі будавацца на месцы дома, што згарэў? Зразумела, будынка няма, але ж зямля, на якой ён стаяў, засталася…

– Наш дом знаходзіўся па адрасе Аршанская, 22 – гэта ў раёне Арлоўскай, старыя забудовы якой яшчэ тады, у 1990-я, ішлі пад знос. Згодна з Генеральным планам горада і распрацаваным і зацверджаным генпланам гэтага раёна, тэрыторыя, на якой стаяў наш дом, павінна была быць забудавана новымі высотнымі шматкватэрнымі дамамі, таму дазволу на аднаўленне нашага жылля ніхто з чыноўнікаў не даў. Дарэчы, ніякай забудовы за гэтыя амаль 20 гадоў так і не пачалося, а на месцы нашага дома з'явілася аўтамабільная стаянка…

Самае цікавае, што ўся наша сям'я і па сённяшні дзень прапісана па адрасе згарэлага дома. З-за гэтага нас спачатку не хацелі абслугоўваць у раённай паліклініцы, але, дзякуй Богу, усё вырашылася. Зараз нас хвалюе іншае: дом, у якім знаходзіцца наша падменка, таксама могуць знесці, а высяляцца нам няма куды – не жыць жа на вуліцы ці на вакзале…

– А чаму за гэтыя амаль 20 гадоў ваша сям'я не была пастаўлена ў чаргу на атрыманне жылля? І чаму не сталі будавацца за ўласныя сродкі?

– Уласных сродкаў, каб пабудаваць сваю кватэру, у нас няма – кошт квадратнага метра жылля ў Мінску немалы. А на чаргу на паляпшэнне жыллёвых умоў нас не ставяць, паколькі паводле дакументаў я ўсё яшчэ з'яўляюся ўласнікам дома па Аршанскай, 22. Тое, што яго даўно няма, чыноўнікаў не турбуе. Вось такое замкнёнае кола…

– На якіх умовах ваша сям'я жыве ў кватэры манеўранага фонду?

– Штогод мы заключаем са ЖРЭА Цэнтральнага раёна Мінска дамову найму гэтага жылога памяшкання. Пасля засялення робіцца гэта рэгулярна. Мы ж думалі: пажывём годдва ды справім наваселле. Але ўжо абжыліся. Зрабілі ў пакоях рамонт. Адзінае, што не мянялі, водаправодныя трубы, якім больш за 50 гадоў, ды не ставілі лічыльнікі на ваду. А навошта траціць уласныя грошы, ведаючы, што ў гэтай кватэры сям'я жыве на птушыных правах?

Першы трывожны званочак празвінеў у 2013-м – з разліковадаведачнага цэнтра ЖРЭА Цэнтральнага раёна прыйшла папера: *"Вам і членам вашай сям'і неабходна пакінуць жылое памяшканне ў добраахвотным парадку да 17 мая"*. У выпадку невыканання гэтага патрабавання чыноўнікі пагражалі судом. Гэтая навіна грымнула громам сярод яснага неба – высяляцца нам не было і няма куды.

Не выселілі нас толькі дзякуючы майму асабістаму звароту да тагачаснага першага намесніка старшыні Мінгарвыканкама Уладзіміра Кухарава. Ён даў указанне: дамову найму кватэры-падменкі працягнуць.

У 2015-м над нашай сям'ёй зноў навісла пагроза высялення. Зноў я пайшоў у Мінгарвыканкам, ужо да старшыні Андрэя Шорца. І Андрэй Віктаравіч, у адрозненне ад многіх іншых чыноўнікаў, сапраўды разабраўся ў сітуацыі, сказаўшы, што тэрмін дамовы на пражыванне ў падменцы працягнуць і будуць працягваць, пакуль нашы жыллёвыя ўмовы не палепшацца.

Тэрмін нашага законнага пражывання там заканчваецца ў кастрычніку бягучага года, што будзе далей – не вядома. Прасіў я ў Андрэя Віктаравіча, каб права пражывання ў падменцы нам працягнулі на пяць гадоў. Ён не пагадзіўся, сказаўшы: вы атрымаеце за гэты час жыллё, а "падменку будзеце здаваць". Я парыраваў: першае, што я зраблю пасля атрымання ўласнай кватэры, – схаджу ў царкву, пастаўлю свечку, а другое – скасую дамову аб пражыванні ў падменцы.

І яшчэ не без падтрымкі таго ж Шорца наш згарэлы дом быў уключаны ў план зносу – калі той раён будуць зносіць, нам па законе павінны будуць выдзеліць жыллё.

«Трымайце ключы – засяляйцеся»

– Няўжо за 19 гадоў вам ні разу не прапанавалі пераехаць? Няўжо ў такім агромністым Мінску дзяржава не змагла знайсці кватэру, каб засяліць сям'ю з трох чалавек?

– Вось тут пачынаецца самае цікавае: у мінулым годзе Мінгарвыканкам прыняў рашэнне аб тым, што тэрыторыя, дзе стаяў наш згарэлы дом, ідзе пад знос і будзе па новай забудоўвацца. Мы ўздыхнулі з палёгкай. У хуткім часе нам і сапраўды сталі паказваць варыянты кватэр: маўляў, выбірайце і перасяляйцеся. Мы падумалі, што наша эпапея ў рэшце рэшт падышла да фіналу. Нам і сапраўды паказалі дзве кватэры. Першая – аднапакаёўка на праспекце Пераможцаў. Прыехалі, паглядзелі, параіліся з жонкай. Але жыллё гэтае нам не падышло, бо спланавана яно як кватэра-студыя – для пражывання трох чалавек не вельмі зручна. Другі варыянт – кватэра па вуліцы Камайскай – нам цалкам падышоў. Больш за тое, у выканкаме Цэнтральнага раёна нам уручылі ключы ад яе са словамі: "Трымайце ключы – засяляйцеся". Мы паехалі туды – добра, што рэчы не перавезлі, – паўкручвалі лямпачкі, сталі думаць пра пераезд. Але потым з'явілася іншае рашэнне гарадскіх улад, якое адмяняла рашэнне аб зносе раёна, дзе стаяў наш дом. Нам загадалі вярнуць ключы ад "новай" кватэры. І жывём мы, як і раней, у падменцы. А тая кватэра, у якую мы збіраліся засяліцца, адышла, наколькі я ведаю, у распараджэнне Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі.

– Значыць, чакаеце, калі ў гарадскіх улад дойдуць рукі да зносу раёна, дзе стаяў ваш першы дом?

– Так, чакаем. Паводле новага Генплана гэта можа здарыцца аж у 2030 годзе, да якога яшчэ трэба дажыць. Не факт, што зараз мы атрымаем хоць якую кватэру ва ўласнасць. Справа ў тым, што са сваёй бядой мы звярнуліся да дэпутата Палаты прадстаўнікоў, якая прадстаўляе інтарэсы жыхароў нашага раёна, – спявачкі Ірыны Дарафеевай. Яна выслухала, паспачувала па-чалавечы, сказала, што абавязкова нам дапаможа і патэлефануе Андрэю Шорцу. Пасля гэтага нешта пайшло не так: з усіх адказаў, якія нам прыходзяць ад раённых ці гарадскіх чыноўнікаў, вынікае, што наша сям'я "добраахвотна адмовілася ад паляпшэння жыллёвых умоў".

– На што спасылаюцца чыноўнікі?

– На дакумент, якога няма ў прыродзе. З іх адказаў вынікае, што мы быццам бы адмовіліся ад кватэры на праспекце Пераможцаў, а значыць, дзяржава нам нічога больш не павінна. Па-першае, дакумента, дзе стаялі б нашы подпісы пад "адмовай", няма, бо мы з жонкай нічога не падпісвалі. Па-другое, мы пагадзіліся на зусім іншую кватэру, ключы ад якой у нас забралі. Дарэчы, праз пару тыдняў пасля таго, як мы не сталі пераязджаць у кватэру на праспекце Пераможцаў, да нас у падменку завітала камісія са ЖРЭА Цэнтральнага раёна. Правяраючых цікавіла, чаго ж мы носам круцім: можа, нам ёсць дзе жыць, а падменку мы здаём у арэнду і атрымліваем за гэта грошы? Прыйшлі, паглядзелі, упэўніліся, што мы і сапраўды там жывём, пагаварылі з суседзямі – і сышлі.

Сітуацыя абсурдная: калі мы "на некаторы час" засяляліся ў кватэру падменнага фонду, нам з жонкай было каля трыццаці, зараз нам за пяцьдзясят, а свайго жылля мы так і не атрымалі. Колькі гэта працягнецца? Хутка ўжо старасць прыйдзе, не жыць жа нам у такім падвешаным стане да смерці!

– Нядаўна вы зноў звярталіся да старшыні Мінгарвыканкама. Ёсць яго рэакцыя?

– Так, я тэлефанаваў Андрэю Шорцу на "Прамую лінію". Бяда ў тым, што ў мяне ёсць свежы ліст за яго подпісам: у сваім адказе ён спасылаецца на недакладную інфармацыю, прадастаўленую чыноўнікамі з Цэнтральнага раёна, і піша, што мы быццам бы адмовіліся ад новай кватэры. Той, на праспекце Пераможцаў. Але ж гэта не так, я вам ужо распавядаў. Адчуванне такое, што чыноўнікі спрабуюць "закрыць" наша пытанне ўсімі праўдамі і няпраўдамі. Але высяляць нас няма куды.

Зараз вось чакаем адказу з Мінгарвыканкама. Спадзяюся, там разбяруцца ў сутнасці пытання. Вы ведаеце, колькі нерваў і здароўя страчана за гэтыя гады? Як гэта – засынаць з думкай, ці не выселяць цябе на вуліцу ў любы момант? Мы ж не просім перасяліць нас у катэдж ці чатырохпакаёвую кватэру ў новабудоўлі. Мы дамагаемся таго, каб у нас быў законны дах над галавой.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

АПЫТАНКА

Беларусь за пяць дзён. Што паглядзець у нашай краіне замежнікам…

Казіно, "Лінія Сталіна", аграсядзібы з хатнім самагонам ці атамны Астравец?

У замежных турыстаў, якія ўжо праз некалькі дзён змогуць прыехаць у Беларусь без віз, будзе вялікі выбар мясцовых турыстычных разынак, каб скласці ўласнае ўяўленне аб нашай краіне.

"Народная Воля" пацікавілася ў беларускіх публічных асоб, палітыкаў, праваабаронцаў, творчых людзей, якія знакавыя месцы яны параілі б наведаць замежнікам.

Лідар АГП **Анатоль Лябедзька** паўжартам кажа, што ў будучым адным з самых цікавых турыстычных месцаў Беларусі стане "амерыканка" – турма КДБ.

– Гэта тое, што не бачна, але ёсць у рэальнасці, – падкрэслівае Лябедзька і дадае: – Калі мець на ўвазе рэальныя адрасы, то пад нумарам адзін – Мірскі замак. Нясвіж – гэта подых нашай славутай гісторыі. Яшчэ для драйву і прыгод можна паехаць на беларуска-расійскую мяжу. Я сам выбіраю іншыя месцы – рэчку Сулу, лес, заплечнік. Туды вяртаешся раз за разам. А ў Нясвіж ці Мір дастаткова паехаць раз, другі, трэці…

Мастачка **Ніка Сандрас** прызнаецца, што ў сталіцы для яе больш не існуе разынак, якія яна раіла б наведаць турыстам:

– Была адна – Лошыцкі парк. Але яго знявечылі. Знакамітае Траецкае – мёртвая пляма на карце горада. Калісьці можна было пашпацыраваць па вуліцы Карла Маркса, а сёння яна зноўку звычайная. Каго мы здзівім сваёй бібліятэкай? Жыхара Рыма? Хай турысты едуць у Пушчу, мо яны старажытнага лесу не бачылі.

Грамадская актывістка **Таццяна Гацура-Яворская** таксама за тое, каб параіць замежнікам пазнаёміцца бліжэй з беларускай прыродай:

– Я параіла б наведаць балоты. Зараз і грамадскія арганізацыі, напрыклад «Багна», і супрацоўнікі заказнікаў ладзяць экскурсіі па балотах, і гэта ў пэўным сэнсе эксклюзіў для грамадзян многіх еўрапейскіх краін. Калі ж людзі цікавяцца побытам і кухняй, то ім будзе цяжка знайсці сапраўдную сядзібу, а не закамуфліраваны пад гэта гатэль у вёсцы, дзе няма іншага занятку, акрамя лазні і гарэлкі. Шчыра раю хутар "Засценак Скрыплеў". Там можна ўбачыць традыцыйныя хаты, традыцыйную гаспадарку, ежу. Да таго ж гаспадар можа распавесці пра ўсе падзеі, якія адбываліся ў тутэйшых мясцінах.

Пісьменнік **Алесь Аркуш** – сапраўдны патрыёт сваёй "малой радзімы". Таму раіць турыстам выехаць за межы МКАД:

– Зразумела, я буду раіць Полацк. Ніводзін горад у Беларусі не мае столькі музеяў і так цесна не павязаны з беларускай гісторыяй. А яшчэ сёлета варта наведаць Полацк таму, што ў гэтым годзе Беларусь адзначае 500-годдзе беларускага кнігадрукавання. Таму раю наведаць радзіму нашага першадрукара Францыска Скарыны, балазе ў Полацку ёсць Музей беларускага кнігадрукавання.

Музыка **Аляксандр Куллінковіч** лічыць, што замежнікам на Беларусі можа быць цікавым літаральна ўсё, акрамя Мінска:

– Асабліва рэкамендаваў бы наведаць Нясвіж і Гродна. Але ўвагі турыстаў вартыя і многія маленькія мястэчкі. Трэба толькі сесці на машыну і паехаць. Мой сябра, немалады ўжо чалавек, так робіць які год запар. І кожны раз вяртаецца з неверагоднымі ўражаннямі. Галоўнае – пазбягаць турыстычных шляхоў. І на сэрвіс лепей не разлічваць, у пленных румынаў ён быў лепшы. А так усё добра, што далёка ад роўнай дарогі.

Апытвала Яніна МЕЛЬНІКАВА.

Народная Воля http://www.nv-online.info 10 ЛЮТАГА 2017 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 19.40, 23.40 «Зона Х». 09.10 «Главный эфир». 10.20 «Клуб редакторов». 11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд». 11.05, 13.05 **«Темные воды».** Х/ф. 15.15, 18.40 «Новости региона». 15.25, 16.30 **«Сваты-4».** Сериал. 17.40 «Белорусское «Времечко». 19.20 «Арена». 20.00 «Форум». 21.00 «Панорама». 21.40 «История милиции в лицах». 22.10 **«След».** Сериал. 00.15 «День спорта». 00.30 **«Московский декамерон».** Сериал.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро». 09.00, 22.20 «Тэлебарометр». 09.30 «Копейка в копейку». 10.10 **«Девочка со спичками».** Х/ф. 11.10 **«Счастливы вместе-4».** Сериал. 12.55 «Любовь онлайн». 14.00 «Два рубля». 14.20, 21.15, 22.05 «Барышня-крестьянка». 15.20 «Универ-шеф». 15.55 **«Такси-4».** Х/ф. 17.30 «Орел и решка. Шопинг». 18.20 «Репортер». 19.15 «Суперлото». 20.05 «Свадьба вслепую». 22.00 «КЕНО». 22.25 «Верните мне красоту». 23.35 «Пин_код».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак». 07.35 «Беларуская кухня». 08.05, 12.10, 20.20 «Калейдаскоп». 08.20 «Дзень радыё». 08.45, 13.50 **«Бiндзюжнiк i кароль».** М/ф. 10.10, 15.15 **«І ты ўбачыш неба».** М/ф. 11.15 «Гітара па крузе». 12.25 «Размаўляем па-беларуску». 13.00 «Нацыянальны хіт-парад». 16.20 «Па хвалях нашай памяці». 17.10, 21.50 **«Прыкаваны».** М/ф. 18.55 «Эти глаза напротив». Канцэрт песень Валерыя Абадзінскага. 20.40 «Калыханка». 21.05 «Танкі Другой сусветнай вайны». 21.40 «Час кіно».

Беларусь 5
08.00 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 08.25 Теннис. Кубок Федерации. Беларусь–Нидерланды. 11.55 Легкая атлетика. Международный турнир. Берлин. 14.00 Биатлон. Чемпионат мира. Смешанная эстафета. 15.30 Теннис. Турнир WTA. Доха. Прямая трансляция. 18.55 Мини-футбол. Чемпионат Беларуси. ВРЗ (Гомель) – МАПИД (Минск). (В перерывке – «PRO-спорт. Новости»). 20.40 «PRO-спорт. Итоги недели». 21.20 Гандбол. Лига чемпионов. Видеожурнал. 21.50 Биатлон. Чемпионат мира. Спринт. Женщины. 23.25 Хоккей для всех.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 06.05, 08.05 «Наше утро». 09.05 «Контуры». 10.00 «Жить здорово!». 11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта». 11.10 «Модный приговор». 12.10 «Наедине со всеми». 13.10 **«Метель».** Х/ф. 14.35, 16.20 «Время покажет». 16.55 «Давай поженимся!». 18.20 **«Папины дочки».** Сериал. 19.00 «Жди меня». 20.00 «Время». 21.05 «Дело принципа». 22.15 **«Диверсант. Конец войны».** Сериал. 00.15 «Вечерний Ургант». 00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России». 10.00 «Картина мира». 10.55 «Погода на неделю». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.35 «Что происходит». 12.40, 21.40 «Комната смеха». 13.35 «Наше дело». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.35 «О самом главном». 15.40 «Прямой эфир». 17.20 **«Василиса».** Сериал. 19.10, 20.40 **«Крутые берега».** Сериал. 22.00, 23.10 **«Осиное гнездо».** Сериал. 00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз». 06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 **«Адвокат».** Сериал. 07.00 «Деловое утро НТВ». 08.05 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 09.45 «За гранью». 10.25 **«Пасечник».** Сериал. 12.05 «Суд присяжных». 13.25, 16.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.00 «Тайны следствия». 14.25 «Новые русские сенсации». 15.20 «Ты не поверишь!». 17.05 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал. 18.00 «Говорим и показываем». 19.40 **«Куба».** Сериал. 21.20 **«На глубине».** Сериал. 23.05 «ЧП.by». 23.25 «Итоги дня». 23.55 «Поздняков». 00.05 **«Бомж».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 17.25 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт». 08.30 «Неделя». 09.25 «Большой завтрак». 10.05 «Дорогая передача». 10.40, 00.00 **«Отблески».** Сериал. 12.25, 17.35 «Званый ужин». 13.45 «Документальный проект». 14.40 «Самая полезная программа». 15.30 «Ремонт по-честному». 16.05 **«Следаки».** Сериал. 16.50 «Большой город». 18.35 «Самые шокирующие гипотезы». 20.00 «Столичные подробности». 20.15 «Военная тайна». 23.05 «Тайны Чапман». 01.40 **«Участок лейтенанта Качуры».** Сериал.

Мир
06.00 Мультфильм. 07.30 «Доброе утро, мир!». 09.00 «Посторонним вход разрешен». 09.10 **«Фурцева. Легенда о Екатерине».** Сериал. 12.30 «Бремя обеда». 13.00, 16.00, 19.00 «Новости». 13.15 «Семейные драмы». 14.15 «Нет проблем!». 16.15 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 19.20, 05.55 **«Закон и порядок».** Сериал. 22.10 **«Долгожданная любовь».** Х/ф. 00.00 **«Шахеншах».** Х/ф. 03.30 **«Широка река».** Сериал.

Россия Культура
07.00 «Евроньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 00.00 «Новости культуры». 10.15, 01.40 «Наблюдатель». 11.15 **«Расследования комиссара Мегрэ».** Сериал. 12.50 «Христиан Гюйгенс». 12.55 «Линия жизни». 13.50 **«Берег его жизни».** Х/ф. 15.10 «Истории в фарфоре». 15.40 **«Прощальные гастроли».** Х/ф. 16.50 «Андрис Лиепа. Трудно быть принцем». 17.35 «Исторические концерты». 18.30 «Избранные вечера». 19.15 «Спокойной ночи, малыши!». 19.45 «Главная роль». 20.05 «Сати. Нескучная классика…». 20.45 «Правила жизни». 21.15 «Ступени цивилизации». 22.05 «Вспоминая Александра Гутмана». 22.55 «Селедка и вдова Клико». 00.15 «Худсовет». 00.20 «Тем временем». 01.05 «Групповой портрет на фоне «Бурана». 01.35 «Франц Фердинанд». 02.40 Пьесы для скрипки исполняет Н.Борисоглебский.

Белсат
07.00, 21.00, 01.10 «Аб'ектыў». 07.15 «ПраСвет». 07.55 «Над Нёмнам». 08.10 «Людскія справы»: «Бацькі супраць сацыяльнай апекі. На чыім баку мы з вамі?». 08.45 «Зона «Свабоды». 09.25 «Эксперт». 09.50 **«Пракурор».** Серыял. 10.35 «Станіслаў, кароль-філосаф». Д/ф. 11.15, 18.55 «Гісторыя пад знакам «Пагоні». 11.25 «Форум»: «Дзеці на працы». 12.10 «Мова нанова»: «Акварэлі». 12.35 «Кінаклуб»: «Кітайская гісторыя». 12.50 **«Кітайская гісторыя».** М/ф. 14.20 «Мамы, дзеці і закон». Д/ф. 15.20 «Невядомая Беларусь»: «Небяспечны архіў. Рэабілітацыя». Д/ф. 16.05 «Прыстойны». Д/ф. 17.40, 21.45 «Сведкі»: «Рэферэндум 1995 года». 18.00, 19.30, 00.15 «Студыя «Белсат». 18.40 «Размова дня». 19.05 «Асабісты капітал». 21.25 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Пляц волі». 22.00 «Кінаклуб»: «Ціхая вада». 22.15 **«Ціхая вада».** М/ф.

ВТОРНИК, 14 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 19.40, 23.35 «Зона Х». 09.10, 21.40 «Специальный репортаж». 09.30, 22.00 **«След».** Сериал. 10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд». 11.00, 20.00 **«Практика».** Сериал. 12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы». 13.20 «День в большом городе». 14.20 «Детский доктор». 15.15, 18.40 «Новости региона». 15.25 **«Офицерские жены».** Сериал. 17.40 «Белорусское «Времечко». 19.20, 23.55 «Сфера интересов». 21.00 «Панорама». 00.25 «День спорта». 00.40 **«Московский декамерон».** Сериал.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро». 09.00, 22.35 «Тэлебарометр». 09.05, 18.40 **«Кухня».** Сериал. 10.15, 17.20 **«Такая работа».** Сериал. 11.05, 16.30 **«Не родись красивой».** Сериал. 11.55 **«Шурочка».** Сериал. 12.30, 19.40 «Папа попал». 14.20, 21.30, 22.05 «Барышня-крестьянка». 15.20 «Пин_код». 16.00 «Онлайн. Вне сити». 18.05 «О еде». 22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО». 22.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. «Бенфика» (Португалия) – «Боруссия» (Дортмунд, Германия). Прямая трансляция. 00.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первые матчи. Обзор.

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак». 07.35 «Беларуская кухня». 08.00, 12.00, 20.25 «Калейдаскоп». 08.20, 18.40 **«Кураж».** Серыял. 09.10, 13.35 **«Бiндзюжнiк i кароль».** М/ф. 10.35 «Гітара па крузе». 11.30 «Святло далёкай зоркі». 12.15 «Размаўляем па-беларуску». 12.45 «Музеі Беларусі». 13.10, 00.00 «Дыяблог». 15.00 «Подых струн». 15.35, 21.05 «Танкі Другой сусветнай вайны». 16.15, 21.45 **«Белая зямля».** Серыял. 17.20, 22.50 «Наша прызванне». 19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка». 20.00 «Выйсце ёсць». 20.40 «Калыханка».

Беларусь 5
08.00 «PRO-спорт. Итоги недели». 08.40 Биатлон. Чемпионат мира. Спринт. Женщины. 10.10 Биатлон. Чемпионат мира. Спринт. Мужчины. 11.40 Мини-футбол. Чемпионат Беларуси. ВРЗ–МАПИД. 13.05 Биатлон. Чемпионат мира. Гонка преследования. Женщины. 14.00 Теннис. Турнир WTA. Доха. Прямая трансляция. 17.55 Гандбол. SEHA-Газпром-лига. БГК им.Мешкова–«Нексе». (В перерыве – «PRO-спорт. Новости»). 19.30 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«Лада». Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»). 22.00 «Спорт-кадр». 22.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. ПСЖ–«Барселона». Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 06.05, 08.05 «Наше утро». 09.05 «Жить здорово!». 10.20 «Смак». 11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта». 11.10 «Модный приговор». 12.10 «Наедине со всеми». 13.10 «Мужское/Женское». 14.15, 16.20 «Время покажет». 16.55 «Давай поженимся!». 18.20 **«Папины дочки».** Сериал. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.05 **«Гречанка».** Сериал. 22.40 **«Диверсант. Конец войны».** Сериал. 00.40 «Вечерний Ургант». 01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.35 «Комната смеха». 12.00 «60 минут». 13.15 «Правила жизни». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.35 «О самом главном». 15.40 «Прямой эфир». 17.20 **«Василиса».** Сериал. 19.10, 20.40 **«Частный детектив Татьяна Иванова».** Сериал. 21.40 «Простые вопросы». 22.00, 23.10 **«Осиное гнездо».** Сериал. 00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз». 06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 **«Адвокат».** Сериал. 07.00 «Деловое утро НТВ». 08.05 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 09.45, 23.05 «ЧП.by». 10.25 **«Пасечник».** Сериал. 12.05 «Суд присяжных». 13.25, 16.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.00 «Тайны следствия». 14.25 **«Шериф».** Сериал. 17.05 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал. 18.00 «Говорим и показываем». 19.40 **«Куба».** Сериал. 21.20 **«На глубине».** Сериал. 23.25 «Итоги дня». 23.55 **«Бомж».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 17.25 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт». 08.30, 23.25 «Тайны Чапман». 09.20 «Знай наших!». 09.40, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы». 10.40, 00.15 **«Отблески».** Сериал. 12.25, 17.35 «Званый ужин». 13.45 **«Корабельные новости».** Х/ф. 15.40 **«Следаки».** Сериал. 16.50 «Центральный регион». 20.00 «Столичные подробности». 20.15 «Территория заблуждений». 21.55 «Смотреть всем!». 23.05 «Автопанорама». 01.55 **«Участок лейтенанта Качуры».** Сериал.

Мир
06.45 Мультфильм. 07.30 «Доброе утро, мир!». 09.00 «Посторонним вход разрешен». 09.10 **«Фурцева. Легенда о Екатерине».** Сериал. 12.30 «Бремя обеда». 13.00, 16.00, 19.00 «Новости». 13.15 «Семейные драмы». 14.15 «Нет проблем!». 16.15 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 19.20, 05.20 **«Закон и порядок».** Сериал. 22.10 **«Идеальная жена».** Х/ф. 00.05 **«Волшебный бриллиант».** Х/ф. 02.50 **«Широка река».** Сериал.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.35 «Новости культуры». 10.15, 01.55 «Наблюдатель». 11.15, 23.55 **«Расследования комиссара Мегрэ».** Сериал. 12.50 «Алгоритм Берга». 13.20 «Пятое измерение». 13.50 **«Берег его жизни».** Х/ф. 15.10 «История в фарфоре». 15.40 «Жизнь и смерть в Помпеях». 16.30 «Групповой портрет на фоне «Бурана». 16.55 «Александр Менакер. Рыцарь синего стекла». 17.35 «Исторические концерты». 18.30 «Избранные вечера». 19.15 «Спокойной ночи, малыши!». 19.45 «Главная роль». 20.05 «Искусственный отбор». 20.45 «Правила жизни». 21.15 «Ступени цивилизации». 22.10 «Игра в бисер». 22.50 «Евгений Миронов». 23.50 «Худсовет». 01.30 П.И.Чайковский. Скрипичные соло из музыки балета «Лебединое озеро». 01.50 «Герард Меркатор».

Белсат
07.00, 08.20, 12.25, 13.45, 18.00, 19.30, 00.25 «Студыя «Белсат». 07.35, 13.00, 18.40 «Размова дня». 07.55, 13.20 «Асабісты капітал». 09.50, 15.15, 21.00, 01.25 «Аб'ектыў». 10.20, 15.45 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Пляц волі». 10.35 **«Дом».** Серыял. 12.10, 21.25 «Ліцвін». Рэпартаж. 16.00 «Рэпартэр». 16.30 **«Гвардыя».** Серыял. 17.15 «Людскія справы»: «Бацькі супраць сацыяльнай апекі. На чыім баку мы з вамі?». 17.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні». 19.00 «Прыват»: «Афрадызіякі: ці рабіць культ з ежы?». 21.40 «Каханкі з лесу». Д/ф. 22.25 «Карцар». Рэпартаж. 22.55 «Станіслаў, кароль-філосаф». Д/ф. 23.35 «Украіна. Усё ў агні». Д/ф.

СРЕДА, 15 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 19.40, 23.30 «Зона Х». 08.50 Слово Митрополита Павла на праздник Сретения Господня. 09.10 «Наши». 09.25, 22.00 **«След».** Сериал. 10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд». 11.00, 20.00 **«Практика».** Сериал. 12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы». 13.20 «День в большом городе». 14.20 «Детский доктор». 15.15, 18.40 «Новости региона». 15.25 **«Офицерские жены».** Сериал. 17.40 «Белорусское «Времечко». 19.20, 23.50 «Сфера интересов». 21.00 «Панорама». 21.40 «Актуальное интервью». 00.25 «День спорта». 00.35 **«Московский декамерон».** Сериал.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро». 09.00, 22.35 «Тэлебарометр». 09.05, 18.40 **«Кухня».** Сериал. 10.15, 17.20 **«Такая работа».** Сериал. 11.05, 16.30 **«Не родись красивой».** Сериал. 11.55 **«Шурочка».** Сериал. 12.30, 19.40 «Папа попал». 14.15, 21.25, 22.05 «Барышня-крестьянка». 15.20 «Пин_код». 16.00 «Онлайн. Вне сити». 18.05 «О еде». 22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО». 22.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. «Реал» (Испания) – «Наполи» (Италия). Прямая трансляция. 00.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первые матчи. Обзор.

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак». 07.35 «Беларуская кухня». 08.00, 11.50, 20.20 «Калейдаскоп». 08.20, 18.40 **«Кураж».** Серыял. 09.10, 14.25 **«Груз 300».** М/ф. 10.30 «Гітара па крузе». 11.25 «Святло далёкай зоркі». 12.05 «Размовы пра духоўнае». 12.15 «Размаўляем па-беларуску». 12.45 «Наперад у мінулае». 13.15, 00.05 «Дыяблог». 13.40, 19.35 **«Доктар Жывага».** Серыял. 15.40, 21.05 «Афганскі сіндром». 16.20, 21.40 **«Белая зямля».** Серыял. 17.25, 22.50 **«Наша прызванне».** Серыял. 20.40 «Калыханка».

Беларусь 5
08.00 «Спорт-кадр». 08.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. ПСЖ–«Барселона». 10.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. «Бенфика»–«Боруссия». 12.10 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. Обзор. 12.40 Гандбол. 14.10 «Козел про футбол». 14.30 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«Лада». 16.20 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Женщины. Прямая трансляция. 18.20 «PRO-спорт. Новости». 18.30 Теннис. 20.30 Биатлон. 22.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. Первый матч. «Бавария»–«Арсенал». Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»). 00.45 «Слэм-данк».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 06.05, 08.05 «Наше утро». 09.05 «Жить здорово!». 10.20 «Смак». 11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта». 11.10 «Модный приговор». 12.10 «Наедине со всеми». 13.10 «Мужское/Женское». 14.15, 16.20 «Время покажет». 16.55 «Давай поженимся!». 18.20 **«Папины дочки».** Сериал. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.05 **«Гречанка».** Сериал. 22.40 **«Диверсант. Конец войны».** Сериал. 00.40 «Вечерний Ургант». 01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.35 «Простые вопросы». 12.00 «60 минут». 13.15 «Правила жизни». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.35 «О самом главном». 15.40 «Прямой эфир». 17.20 **«Василиса».** Сериал. 19.10, 20.40 **«Частный детектив Татьяна Иванова».** Сериал. 21.40 «Комната смеха». 22.00, 23.10 **«Осиное гнездо».** Сериал. 00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз». 06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 **«Адвокат».** Сериал. 07.00 «Деловое утро НТВ». 08.05 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 09.45, 23.05 «ЧП.by». 10.25 **«Пасечник».** Сериал. 12.05 «Суд присяжных». 13.25, 16.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.00 «Тайны следствия». 14.25 **«Шериф».** Сериал. 17.05 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал. 18.00 «Говорим и показываем». 19.40 **«Куба».** Сериал. 21.20 **«На глубине».** Сериал. 23.25 «Итоги дня». 23.55 **«Бомж».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 17.25 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт». 08.30, 23.05 «Тайны Чапман». 09.20 «Знай наших!». 09.40, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы». 10.40, 23.55 **«Отблески».** Сериал. 12.25, 17.35 «Званый ужин». 13.50 «Территория заблуждений». 15.35 **«Следаки».** Сериал. 16.50 «Автопанорама». 17.10 «Водить по-русски». 20.00 «Столичные подробности». 20.15 «Секретные территории». 22.00 «Смотреть всем!».

Мир
06.10 Мультфильм. 07.30 «Доброе утро, мир!». 09.00 **«Раз на раз не приходится».** Х/ф. 10.25 **«Идеальная жена».** Х/ф. 12.30 «Бремя обеда». 13.00, 16.00, 19.00 «Новости». 13.15 «Семейные драмы». 14.15 «Нет проблем!». 16.15 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 19.20, 05.50 **«Закон и порядок».** Сериал. 22.10 **«Удача напрокат».** Х/ф. 00.00 **«Ганг, твои воды замутились».** Х/ф. 03.20 **«Широка река».** Сериал.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.35 «Новости культуры». 10.15, 01.55 «Наблюдатель». 11.15, 23.55 **«Расследования комиссара Мегрэ».** Сериал. 13.05 «Сказки из глины и дерева». 13.20 «Пешком…». 13.50 **«Берег его жизни».** Сериал. 15.10 «Истории в фарфоре». 15.40 «Рождение цивилизации майя». 16.35, 01.40 «Мировые сокровища». 16.55 «Евгений Миронов». 17.35 «Исторические концерты». 18.30 «Избранные вечера». 19.15 «Спокойной ночи, малыши!». 19.45 «Главная роль». 20.05 «Абсолютный слух». 20.45 «Правила жизни». 21.15 «Ступени цивилизации». 22.10 «Власть факта». 22.50 «Я местный. Николай Коляда (Екатеринбург). 23.50 «Худсовет».

Белсат
07.00, 08.20, 12.25, 13.50, 18.00, 19.30, 23.55 «Студыя «Белсат». 07.35, 13.05, 18.40 «Размова дня». 07.55, 13.25 «Прыват»: «Афрадызіякі: ці рабіць культ з ежы?». 09.50, 15.20, 21.00, 00.50 «Аб'ектыў». 10.15, 15.50 «Ліцвін». Рэпартаж. 10.30 «Каханкі з лесу». Д/ф. 11.10 «Карцар». Рэпартаж. 11.40, 17.10 «Форум»: «Дзеці на працы». 16.05 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча». 16.30 «Станіслаў, кароль-філосаф». Д/ф. 18.55 «Гісторыя пад знакам «Пагоні». 19.05 «Маю права». 21.25 «Два на два». 22.00 **«Табу».** М/ф.

ЧЕТВЕРГ, 16 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 19.40, 23.15 «Зона Х». 09.10 «Наши». 09.25, 21.40 **«След».** Сериал. 10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд». 11.00, 20.00 **«Практика».** Сериал. 12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы». 13.20 «День в большом городе». 14.20 «Детский доктор». 15.15, 18.40 «Новости региона». 15.25 **«Офицерские жены».** Сериал. 17.40 «Белорусское «Времечко». 19.20, 23.35 «Сфера интересов». 21.00 «Панорама». 00.05 «День спорта». 00.20 **«Московский декамерон».** Сериал.

Беларусь 2
07.00 «Телеутро». 09.00, 22.55 «Тэлебарометр». 09.05, 18.25 **«Кухня».** Сериал. 10.15, 17.10 **«Такая работа».** Сериал. 11.00, 16.20 **«Не родись красивой».** Сериал. 11.55, 23.00 **«Шурочка».** Сериал. 12.25, 19.25 «Папа попал». 14.15 «Барышня-крестьянка». 15.20, 23.30 «Пин_код». 16.00 «Два рубля». 17.55 «О еде». 20.55 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/16 финала. Первый матч. «Ростов» (Россия) – «Спарта» (Чехия). Прямая трансляция. 21.45 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3
07.00 «Дабраранак». 07.35 «Беларуская кухня». 08.00, 12.00, 20.20 «Калейдаскоп». 08.20, 18.40 **«Кураж».** Серыял. 09.15, 14.25 **«Прарыў».** М/ф. 10.40 «Гітара па крузе». 11.35 «Святло далёкай зоркі». 12.15 «Размаўляем па-беларуску». 12.45 «Край». 13.10, 23.55 «Дыяблог». 13.35, 19.35 **«Доктар Жывага».** Серыял. 15.50, 21.05 «Афганістан. 80-я разведрота. Праз 20 год». 16.25, 21.40 **«Белая зямля».** Серыял. 17.30, 22.45 **«Наша прызванне».** Серыял. 20.40 «Калыханка».

Беларусь 5
08.00 «Слэм-данк». 08.30, 10.30, 12.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/8 финала. 12.55 Гандбол. Лига чемпионов. 13.25, 16.20, 21.50 Биатлон. Чемпионат мира. 15.30, 18.20 Теннис. Турнир WTA. Прямая трансляция. 19.15 «Овертайм. КХЛ». 19.25 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«Нефтехимик» (Нижнекамск). Прямая трансляция (в перерывах – «Овертайм. КХЛ». 23.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/16 финала. Первый матч. «Андерлехт» (Бельгия) – «Зенит» (Россия). Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»). 01.05 «Овертайм».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 06.05, 08.05 «Наше утро». 09.05 «Жить здорово!». 10.20 «Смак». 11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта». 11.10 «Модный приговор». 12.10 «Наедине со всеми». 13.10 «Мужское/Женское». 14.15, 16.20 «Время покажет». 16.55 «Давай поженимся!». 18.20 **«Папины дочки».** Сериал. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.05 «Надо разобраться». 21.30 **«Гречанка».** Сериал. 23.05 **«Диверсант. Конец войны».** Сериал. 01.05 «Вечерний Ургант». 01.40 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.35 «Комната смеха». 12.00 «60 минут». 13.15 «Правила жизни». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.35 «О самом главном». 15.40 «Прямой эфир». 17.20 **«Василиса».** Сериал. 19.10, 20.40 **«Частный детектив Татьяна Иванова».** Сериал. 21.40 «Простые вопросы». 22.00, 23.10 **«Осиное гнездо».** Сериал. 00.05 «Поединок».

НТВ-Беларусь
05.55 «Астропрогноз». 06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 **«Адвокат».** Сериал. 07.00 «Деловое утро НТВ». 08.05 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 09.45, 23.05 «ЧП.by». 10.25 **«Пасечник».** Сериал. 12.05 «Суд присяжных». 13.25, 16.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.00 «Тайны следствия». 14.25 **«Шериф».** Сериал. 17.05 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал. 18.00 «Говорим и показываем». 19.40 **«Куба».** Сериал. 21.20 **«На глубине».** Сериал. 23.25 «Итоги дня». 23.55 **«Бомж».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 17.25 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт». 08.30, 23.25 «Тайны Чапман». 09.20 «Знай наших!». 09.40, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы». 10.40, 00.15 **«Отблески».** Сериал. 12.25, 17.35 «Званый ужин». 13.50 «Секретные территории». 15.40 **«Следаки».** Сериал. 16.10 «Добро пожаловаться». 16.50 «Минск и минчане». 20.00 «Столичные подробности». 20.15 «Странное дело». 22.00 «Смотреть всем!». 23.05 «Автопанорама».

Мир
06.30 Мультфильм. 07.30 «Доброе утро, мир!». 09.00 **«Веселые ребята».** Х/ф. 10.40 **«Удача напрокат».** Х/ф. 12.30 «Бремя обеда». 13.00, 16.00, 19.00 «Новости». 13.15 «Семейные драмы». 14.15 «Нет проблем!». 16.15 **«Возвращение Мухтара».** Сериал. 19.20, 05.50 **«Закон и порядок».** Сериал. 22.10 **«Две истории о любви».** Х/ф. 00.10 **«Хамраз».** Х/ф. 03.25 **«Широка река».** Сериал.

Россия Культура
06.30 «Евроньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.35 «Новости культуры». 10.15, 01.55 «Наблюдатель». 11.15, 23.55 **«Расследования комиссара Мегрэ».** Сериал. 12.45 «Цвет времени». 13.00 «Россия, любовь моя!». 13.35 **«Длинный день».** Х/ф. 15.10 «Истории в фарфоре». 15.40 «Разгадка тайн Мачу-Пикчу». 16.35 «Мировые сокровища». 16.55 «Константин Васильев. Человек с филином». 17.35 «Исторические концерты». 18.20 «Избранные вечера». 19.15 «Спокойной ночи, малыши!». 19.45 «Главная роль». 20.05 «Черные дыры. Белые пятна». 20.45 «Правила жизни». 21.15 «Ступени цивилизации». 22.05 «Культурная революция». 22.50 «Я местный. Теодор Курентзис (Пермь). 23.50 «Худсовет». 01.20 «Дом Искусств». 01.50 «Лао-цзы».

Белсат
07.00, 08.20, 12.45, 14.05, 18.00, 19.30, 23.45 «Студыя «Белсат». 07.35, 13.20, 18.40 «Размова дня». 07.55, 13.45 «Маю права». 09.50, 15.35, 21.00, 00.45 «Аб'ектыў». 10.15 «Два на два». 10.50 **«Табу».** М/ф. 16.05 «Прыват»: «Афрыдызіякі: ці рабіць культ з ежы?». 16.35 **«Пракурор».** Серыял. 17.20 «Эксперт». 17.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні». 18.55 «Людскія справы». 21.25 «Рэпартэр». 21.55 **«Лонданцы».** Серыял. 22.40 «Пацалунак Пуціна». Д/ф.

Народная Воля http://www.nv-online.info
10 ЛЮТАГА 2017 г.

ПЯТНИЦА, 17 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 01.25 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.10 «Наши».
09.25 «След». Сериал.
10.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.00, 20.00 «Практика». Сериал.
12.10, 17.40 «Семейные мелодрамы».
13.20 «День в большом городе».
14.20 «Детский доктор».
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25 «Офицерские жены». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.40 «Женщины и спорт».
22.10 «Генеральская сноха». Сериал.
01.40 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 23.40 «Тэлебарометр».
09.05, 18.45 «Кухня». Сериал.
10.15, 17.20 «Такая работа». Сериал.
11.05, 16.30 «Не родись красивой». Сериал.
12.00 «Нас не обманешь».
12.30, 19.50 «Папа попал».
14.15 «Барышня-крестьянка».
15.20 «Пин_код».
16.00 «Онлайн. Вне сити».
18.10 «О еде».
21.30, 22.05 «Битва экстрасенсов. 14-й сезон».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
23.45 «Двадцать одно». Х/ф.

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35 «Беларуская кухня».
08.05, 12.10, 20.20 «Калейдаскоп».
08.20, 18.40 «Кураж». Серыял.
09.10, 14.35 «Тарзан бясстрашны». М/ф.
10.40 «Гітара па крузе».
11.40 «Сіла веры».
12.25 «Размаўляем па-беларуску».
12.55 «Навукаманія».
13.20 «Камертон».
13.45, 19.35 «Доктар Жывага». Серыял.
16.05, 22.50 «Майстры і куміры».
16.55, 21.05 «Бум-2». М/ф.
20.40 «Калыханка».

Беларусь 5

08.00 «Овертайм».
08.25, 10.25, 12.25 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/16 финала.
14.30 Биатлон. Чемпионат мира. Индивидуальная гонка. Мужчины.
16.35, 22.40 Биатлон. Чемпионат мира. Эстафета. Женщины.
18.05 Теннис. Турнир WTA. Доха. ½ финала. Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).
20.30 «Пит-стоп».
20.55 Мини-футбол. Чемпионат Беларуси. «Аматар» (Брест) – «Столица» (Минск). Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05, 08.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.20 «Смак».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Модный приговор».
12.20 «Обратный отсчет».
13.10 «Наедине со всеми».
14.15 «Время покажет».
16.20 «Не горюй!». Х/ф.
18.20 «Папины дочки». Сериал.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «КВН-2017».
23.15 «Одержимость». Х/ф.
01.00 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35 «Простые вопросы».
12.00 «60 минут».
13.15 «Правила жизни».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.40 «Прямой эфир».
17.20 «Василиса». Сериал.
19.10, 20.40 «Частный детектив Татьяна Иванова». Сериал.
22.00, 23.10 «Юморина».
00.25 «Во имя любви». Х/ф.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10 «Адвокат». Сериал.
07.00 «Деловое утро НТВ».
08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
09.45, 23.10 «ЧП.by».
10.25 «Пасечник». Сериал.
12.05 «Суд присяжных».
13.25, 16.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Тайны следствия».
14.25 «Шериф». Сериал.
17.05 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.55, 23.30 «Куба». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
08.30, 23.05 «Тайны Чапман».
09.20 «Знай наших!».
09.40, 18.35 «Самые шокирующие гипотезы».
10.40, 23.55 «Отблески». Сериал.
12.25, 17.35 «Званый ужин».
13.50 «Странное дело».
15.35 «Следаки». Сериал.
16.50 «Автопанорама».
17.10 «Открытый разговор».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Наше непобедимое оружие». Документальный проект».
01.30 «Соль».

Мир

06.40, 04.25 Мультфильмы.
07.30 «Доброе утро, мир!».
09.00 «Мимино». Х/ф.
10.45 «Две истории о любви». Х/ф.
12.30 «Бремя обеда».
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.15 «Семейные драмы».
16.15 «Секретные материалы».
17.15 «Возвращение Мухтара». Сериал.
19.20 «Брежнев». Сериал.
23.25 «Сказка о потерянном времени». Х/ф.
00.55 «Держись, шоубиз!».
01.20 «Ганг, твои воды замутились». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
10.15 «Валентин Плучек. Места и главы жизни целой...».
11.15 «Расследования комиссара Мегрэ». Сериал.
12.45 «Сказки из глины и дерева».
13.00 «Письма из провинции».
13.30 «Золотая тропа». Х/ф.
15.10 «Расшифрованные линии Наска».
16.00 «Продлись, продлись, очарованье...». Х/ф.
17.30 «Антонио Вивальди. Композитор и священник».
18.35 «Избранные вечера».
19.45, 01.55 «Искатели».
20.35 «Армен Джигарханян».
21.15 «Приехали на конкурс повара...». Х/ф.
22.25 «Линия жизни».
23.45 «Худсовет».
23.50 «Отдать концы». Х/ф.
01.35 «Шерлок Холмс и доктор Ватсон».
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00, 08.25, 12.30, 14.00, 18.00, 19.30, 01.20 «Студыя «Белсат».
07.35, 13.05 «Размова дня».
07.55, 13.25 «Людскія справы».
09.55, 15.30, 21.00, 02.20 «Аб'ектыў».
10.20 «Рэпартэр».
10.50, 15.55 «Невядомая Беларусь»: «Небяспечны архіў. Рэабілітацыя». Д/ф.
11.30 «Пацалунак Пуціна». Д/ф.
16.35 «Лонданцы». Серыял.
17.25 «Два на два».
18.55 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Пляц волі».
19.10 «Сведкі»: «Гарачая вясна 1996 года (масавыя і нават крывавыя акцыі пратэсту)».
21.25 «ПраСвет».
22.05 «Браняносец». Д/ф.
23.50 «Дом». Серыял.

СУББОТА, 18 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1

06.50 «Існасць».
07.15, 21.35 «Анютино счастье». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Клуб редакторов».
09.50 «Сваты-4». Сериал.
10.50 «50 рецептов первого».
11.40 «Наши».
12.10 «Большой селфи-тур».
12.40 «Здоровье».
13.30, 15.45 «Совсем другая жизнь». Сериал.
15.15 «Краіна».
17.40 «Память сердца». Сериал.
21.00 «Панорама».
01.00 «День спорта».

Беларусь 2

07.05 «Друзья ангелов». Мультсериал.
07.50 «Йоринда и Йорингель». Х/ф.
08.45, 22.05 «Тэлебарометр».
08.50 «Счастливы вместе-4». Сериал.
10.45 «Санта и волшебный огонь». Мультфильм.
12.15 «Раздолбаи».
13.20 «Мир наизнанку».
14.10 «Барышня-крестьянка».
15.10 «Копейка в копейку».
16.00 «Онлайн. Вне сити».
16.35 Биатлон. Чемпионат мира. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция.
18.05 «Репортер».
18.50 «Битва экстрасенсов. 14-й сезон».
20.50 «Свадьба вслепую».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.10 «Верните мне красоту».
23.05 «Дивергент». Х/ф.

Беларусь 3

07.40 «Сіла веры».
08.05 «Беларуская кухня».
08.30, 13.10, 20.20 «Калейдаскоп».
08.45 «Жандар жэніцца». М/ф.
10.15 «Край».
10.40 «Размаўляем па-беларуску».
11.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
11.40 «Навукаманія».
12.05 «Камертон».
12.30 «Апошні дзень».
13.25 «Тэатр у дэталях».
13.55 «Міхаіл Савіцкі. Таямніцы біяграфіі».
14.25 «Музеі Беларусі».
14.50 «Подых струн».
15.30 «Залаты шлягер-2015».
16.40 «Цыган». М/ф.
18.00 «Балада пра салдата». М/ф.
19.30 «Па хвалях нашай памяці».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Час кіно».
21.10 «Блакітная бездань». М/ф.

Беларусь 5

08.00 «Пит-стоп».
08.25, 10.30, 22.50 Биатлон. Чемпионат мира.
12.00 Мини-футбол. Чемпионат Беларуси.
13.25, 00.20 Теннис. Турнир WTA. Доха.
15.00 Нокаут-раунд.
15.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
16.00 Футбол. Лига Европы УЕФА. 1/16 финала. Обзор.
16.55 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»–«АК Барс» (Казань). Прямая трансляция (в перерывах – «PRO-спорт. Новости»).
19.25 Гандбол. Лига чемпионов. Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).
21.05 Легкая атлетика.
22.40 «PRO-спорт. Новости».

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Спорт».
09.20 «Здоровье».
10.30 «Смак».
11.15 «Идеальный ремонт».
12.15 «Умницы и умники».
13.10 «Юморинка».
13.25 «Зонтик для новобрачных». Х/ф.
15.10 «25 лет после СССР».
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Теория заговора».
17.15 «Удача в придачу!».
18.45 «Минута славы».
21.05 «Сегодня вечером».
22.35 «Бывших не бывает». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.20 «Следствие ведут знатоки». «Подпасок с огурцом». Х/ф.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Живые истории».
12.10 «Семейный альбом».
13.00 «Наше дело».
13.15 «Пешком...».
14.15 «А снег кружит...». Х/ф.
17.30 «Субботний вечер».
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
20.55 «Юмор! Юмор! Юмор!».
22.40 «Верность». Х/ф.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05, 08.20 «Адвокат». Сериал.
08.00, 10.00, 14.00, 16.00 «Сегодня».
08.45 «Устами младенца».
09.25 «Умный дом».
10.20 «Главная дорога».
11.05 «Еда живая и мертвая».
12.00 «Квартирный вопрос».
13.00 «Двойные стандарты».
14.20 «Последний мент». Сериал.
16.20 «Однажды...».
17.05 «Секрет на миллион».
19.00 «Центральное телевидение».
20.00 «Ты супер!».
22.10 «Ты не поверишь!».
23.00 «Время Синдбада». Сериал.
00.40 «Живая легенда».

СТВ

06.15 «Я, бабушка, Илико и Илларион». Х/ф.
07.45 «Тайны Чапман».
08.35 «Самые шокирующие гипотезы».
09.25 «Ремонт по-честному».
10.05 «Самая полезная программа».
11.00 «Минск и минчане».
11.30, 23.30 «Возвращение «Святого Луки». Х/ф.
13.10 «Дорогая передача».
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40 «Открытый разговор».
13.55 «Документальный проект».
14.40, 16.40 «Гонки по вертикали». Сериал.
15.55 «Большой город».
19.05 «Водить по-русски».
20.00 «СТВ спорт».
20.10 «Вкус убийства». Сериал.
01.00 «Наше непобедимое оружие». Документальный проект.

Мир

06.00, 08.05 Мультфильмы.
06.15 «Сказка о потерянном времени». Х/ф.
07.40 «Союзники».
08.25 «Я – волонтер».
09.00 «Ой, мамочки!».
09.30 «Медицинская правда».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Сделано в СССР».
10.45, 00.40 «Формула любви». Х/ф.
12.25 «Бремя обеда».
12.55 «Бинго-Бонго». Х/ф.
14.55, 03.45 «Приключения капитана Врунгеля». Мультфильм.
16.15 «Спрут». Сериал.
21.05 «Брежнев». Сериал.
02.25 «Тот, кто гасит свет». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Библейский сюжет».
10.35 «Продлись, продлись, очарованье...». Х/ф.
11.55 «Олег Ефремов. Хроники смутного времени».
12.40 «Мой дом – моя слабость».
13.25 «На этой неделе... 100 лет назад. Нефронтовые заметки».
13.55, 00.55 «Джозеф Каллейя в Москве».
14.55 «Женитьба». Спектакль.
17.00 «Новости культуры».
17.30, 01.55 «История моды».
18.25 «Романтика романса».
19.20 «Избранные вечера».
20.35 «Виталий Соломин. Свой круг на земле...».
21.15 «Он, она и дети». Х/ф.
22.30 «Белая студия».
23.10 «Измена». Х/ф.
02.50 «Джордано Бруно».

Белсат

07.00, 08.25 «Студыя «Белсат».
07.35 «Размова дня».
07.55 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Пляц волі».
08.10, 12.35 «Сведкі»: «Гарачая вясна 1996 года (масавыя і нават крывавыя акцыі пратэсту)».
09.50, 21.00, 00.05 «Аб'ектыў».
10.20, 13.20, 00.20 «ПраСвет».
10.55 «Фільм са страшнай назвай». Мультсерыял.
11.05 «Дзіўны свет ката Філімона». Мультсерыял.
11.10 «Прыгоды ката Філімона». Мультсерыял.
11.20 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
11.50 «Мова нанова».
12.10 «Асабісты капітал».
12.50 «Два на два».
13.55 «Бочка з порахам – Украіна». Д/ф.
14.50 «Дом». Серыял.
16.20 «Ліцвін». Рэпартаж.
16.35 «Беларусы ў Польшчы».
16.50 «Рэпартэр».
17.15 «Над Нёмнам».
17.30 «Пракурор». Серыял.
18.15 «Дзіва! З надзеяй аб свеце і сеціве». Д/ф.
19.55 «Зона «Свабоды».
20.30 Belsat Music LIVE.
21.15 «Форум»: «Купіць аўто».
22.00 «Географ глобус пропил». М/ф.
01.00 «Браняносец». Д/ф.
02.40 «Зоры не спяць».

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19 ФЕВРАЛЯ

Беларусь 1

06.50 «Анютино счастье». Сериал.
08.30 «Народное утро».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 «Сваты-4». Сериал.
10.50 «50 рецептов первого».
11.40 «Специальный репортаж».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Коробка передач».
13.10 «Вдовий пароход». Х/ф.
15.15 «Твой город».
15.30 «Вокруг планеты».
16.15 «Зона Х. Итоги недели».
16.45 «Тайны следствия».
17.15 «Генеральская сноха». Сериал.
20.35 «Навіны надвор'я».
21.00 «Главный эфир».
22.05 «Совсем другая жизнь». Сериал.

Беларусь 2

07.05 «Друзья ангелов». Мультфильм.
07.50 «Семейное Рождество». Х/ф.
09.10, 21.00 «Тэлебарометр».
09.15 «Раздолбаи».
10.30 «Мир наизнанку».
11.20 «Не шутите с Zоханом!». Х/ф.
13.15 «Барышня-крестьянка».
14.15 «Любовь онлайн».
15.15 «Универ-шеф».
15.50 «Два рубля».
16.10, 23.45 «Онлайн. Вне сити».
16.40 «Санта и волшебный огонь». Мультфильм.
18.05 «Нас не обманешь».
18.40 «Дивергент». Х/ф.
21.30, 22.05 «Двадцать одно». Х/ф.
22.05 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».

Беларусь 3

07.35, 13.25 «Беларуская кухня».
08.00, 12.45, 20.20 «Калейдаскоп».
08.15 «Цыган». М/ф.
09.40 «Музеі Беларусі».
10.05 «Наперад у мінулае».
10.30 «Нацыянальны хіт-парад».
11.25 «Выйсце ёсць».
11.55 «Майстры і куміры».
13.00 «Я хачу гэта ўбачыць!».
13.50 «Маладзечна-2016». Канцэрт з удзелам Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Беларусі.
15.15 «Балада пра салдата». М/ф.
16.45 «Час кіно».
16.50 «Блакітная бездань». М/ф.
19.40 «Апошні дзень».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Жандар жэніцца». М/ф.
22.30 «Юрый Антонаў. Мары збываюцца». Канцэрт.

Беларусь 5

08.00 Автоспорт. Формула Е.
09.10, 13.20, 16.35, 23.05, 00.05 Биатлон. Чемпионат мира.
10.40 Легкая атлетика. Мировой тур. Бирмингем.
14.25 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Юность-Минск»–«Шахтер» (Солигорск). Прямая трансляция (в перерывах – «PRO-спорт. Новости»).
17.30 Баскетбол. Единая лига ВТБ. «Цмокі-Мінск»–«БК Астана». Прямая трансляция (в перерыве – «PRO-спорт. Новости»).
19.25 Легкая атлетика. Чемпионат Беларуси.
21.30 Теннис. Турнир WTA. Дубай.

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. ПИН-код».
09.35 «Непутевые заметки».
10.00 «Пока все дома».
10.55 «Фазенда».
11.30 «Открытие Китая».
12.05 «Невероятные приключения итальянцев в России». Х/ф.
14.05 «Николай Расторгуев. Парень с нашего двора».
15.10, 16.20 «Служебный роман». Х/ф.
16.15 «Новости спорта».
18.35 «Лучше всех!».
20.00 «Контуры».
21.05 «Голос. Дети».
22.55 «Любовь с риском для жизни». Х/ф.
00.30 «Тихий дом». Итоги Берлинского кинофестиваля.

РТР-Беларусь

07.00, 13.30 «Комната смеха».
07.30 «Верность». Х/ф.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Сам себе режиссер».
12.15 «Смехопанорама».
12.50 «Утренняя почта».
14.15 «Смеяться разрешается».
16.30 «Средство от разлуки». Х/ф.
21.30 «Что происходит».
22.30 «Однажды и навсегда». Х/ф.
00.05 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

06.10 «Астропрогноз».
06.15, 08.20 «Адвокат». Сериал.
08.00, 10.00, 14.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Их нравы».
09.25 «Едим дома».
10.20 «Первая передача».
11.00 «Чудо техники».
11.55 «Дачный ответ».
13.00 «НашПотребНадзор».
14.20 «Последний мент». Сериал.
16.20 «Следствие вели...».
18.05 «Новые русские сенсации».
19.00 «Итоги недели».
20.25 «Взрывная волна». Х/ф.
22.20 «Время Синдбада». Сериал.
00.00 «Таинственная Россия».

СТВ

06.00, 08.00, 10.10, 11.40, 13.40, 20.25, 23.55 «День «Территории заблуждений».
07.40 «Добро пожаловаться».
09.45, 16.50 «Автопанорама».
11.00 «Большой завтрак».
13.30, 16.30 «24 часа».
14.25, 00.45 «Зимний вечер в Гаграх». Х/ф.
16.00 «Центральный регион».
17.20 «Военная тайна».
19.30 «Неделя».
22.10 «Доказательство». Х/ф.

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.10 «Такие странные».
06.40, 09.10, 05.00 Мультфильмы.
07.45 «Культ/Туризм».
08.10 «Беларусь сегодня».
08.40 «Еще дешевле».
09.30 «Любимые актеры 2.0».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Брежнев». Сериал.
13.35 «Звезда в подарок».
14.10 «Мимино». Х/ф.
16.15, 22.00 «Марьина роща». Сериал.
21.00 «Вместе».
00.35 «Спрут». Сериал.

Россия Культура

06.30 «Евроньюс».
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.35 «Приехали на конкурс повара...». Х/ф.
11.45 «Легенды кино».
12.15 «Россия, любовь моя!».
12.40 «Мой дом – моя слабость».
13.20 «Кто там...».
13.50, 00.45 «На краю земли российской».
14.55 «Цвет времени».
15.10 «Что делать?».
15.55 «Пешком...».
16.25 «Библиотека приключений».
16.40 «Дети капитана Гранта». Х/ф.
18.10, 01.55 «Искатели».
19.00 «Избранные вечера».
20.45 «Руфь». Х/ф.
22.10 «Ближний круг».
23.05 Dance Open. Международный фестиваль балета.
02.40 «Мировые сокровища».

Белсат

07.00, 21.00, 00.05 «Аб'ектыў».
07.15 «ПраСвет».
07.55 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
08.05 «Фільм са страшнай назвай». Мультсерыял.
08.15 «Дзіўны свет ката Філімона». Мультсерыял.
08.20 «Прыгоды ката Філімона». Мультсерыял.
08.30 «Падарожжы на навальнічнай хмары». Мультсерыял.
08.45 «Пінгвінік Пік-Пок». Мультсерыял.
09.00 «Беларусы ў Польшчы».
09.15 «Рэпартэр».
09.45 «Над Нёмнам».
10.00 «Зона «Свабоды».
10.40 «Маю права».
11.05 «Форум»: «Купіць аўто».
11.50 «Людскія справы».
12.20 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Пляц волі».
12.40 «Прыват»: «Афрадызіякі: ці рабіць культ з ежы?».
13.05, 21.15 Belsat Music LIVE.
13.35 «Дзіва! З надзеяй аб свеце і сеціве». Д/ф.
15.15, 23.15 «Пракурор». Серыял.
16.00 «Географ глобус пропил». М/ф.
18.05 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
18.35 «Мова нанова».
18.55 «Эксперт».
19.20 «Невядомая Беларусь»: «Зоська Верас. 1892–1991». Д/ф.
20.00 «Каханне і секс у Кітаі». Д/ф.
21.45 «Кінаклуб»: «Час п'яных коней».
22.00 «Час п'яных коней». М/ф.
00.20 «Гвардыя». Серыял.

Рэкламны аддзел: narodnayav@gmail.com
тэл.: +375 29 8 444 725, +375 29 111 30 77, +375 17 328-66-09

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

9 772071 964000 17012

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 09.02.2017 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 24 560 экз. Заказ № 465.